

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
August 26, 1994

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXV Kaina 35 c.

PENKTADIENIS - FRIDAY, RUGPJŪTIS - AUGUST 26, 1994

Nr. 166

Čečėnija bando atsispirti Rusijai

Vilnius, rugpjūčio 18 d. (LA) — Nedidelė šiaurinio Kaukazo šalis — Čečėnijos Respublika šią vasarą atkreipė daugelio šalių dėmesį, vėl priminė jau beveik trejus metus trunkantį konfliktą su Maskva, rašo Romas Rimkus „Lietuvos aido“.

Kaip paskutiniuoju metu praneša Elta, Čečėnijos armijos vadovybė mano, kad Rusijos kariuomenei įsiveržus į jų šalį, gali žūti 600,000 gyventojų, rašo laikraštis „Izvestija“. Šis Maskvos dienraštis taip pat teigia, kad įsiveržimas galimas po Rusijos prezidento Boris Jelcino vizito į Rostov prie Dono rugpjūčio 17 dieną.

Rusija užblokavo visus oro koridorius, jungiančius Čečėnijos Respubliką su užsienio šalimis. Čečėnijos užsienio reikalų ministerija paskelbė pareiškimą, kuriame sakoma, jog dėl visiškos oro blokados kėnčia ne tik į užsienio šalis išvykę Čečėnijos piliečiai, bet ir kitų valstybių piliečiai, atvykę į Čečėniją.

Rusija pradėjo oro blokadą Čečėnijos nepriklausomybės paskelbimo trečiųjų metų išvakarėse. Ja siekiama neleist, kad į iškilmes atvyktų užsienio šalių delegacijos.

Kadangi iš pačios Čečėnijos sklinda prieštaringi pranešimai, rašo Romas Rimkus, norėdami bent kiek priartėti prie tiesos, susiorientuoti sudėtinguose politiniuose žaidimuose, turime pažvelgti į Čečėnijos įvykių platesniame pasaulyje vykstančių įvykių kontekste.

Nepriklausomybės banga pasibaigė, Rusija vėl kuria imperiją

Čečėnijos nepriklausomybė gimė 1991 m. rugsėjo mėnesį, po rugpjūčio pučo žlugus komunistinės Maskvos galybei. Naudamiesi proga, čečėnai tada nusikratė įgirusios, rusams pasidavusios, Centrinio komiteto pirmojo sekretoriaus Zavgajeva klišos ir paskelbė apie savo ryžtą kurti suverenią valstybę. Suverenizacijos banga tada nusirito per visą byrančios imperijos erdvę ir sukūrė daugybę skirtingo radikalaus suverenitetų. Atrodė, kad pasibaigė ne tik Sovietų Sąjunga, bet ir didžiulė Rusijos Federacija, ar kad pastaroji bent įgaus iš esmės kitą pavidalą. Rusijos prezidentas B. Jelcinas tada drąsiai metė plaučius nuskambėjusia fraze, kad kiekviena Rusijos Federacijos narė gali pasiminti tiek suverenitetą, tiek sugebę.

Tačiau ši laisvėjimo ir decentralizacijos epocha jau baigėsi. Šiandien šioje erdvyje matom beveik tik priešingasis — reintegracinės tendencijos, o naujos imperijos kūrimo darbus vykdo tie patys žmonės, kurie prieš trejus metus atradė nuosirdus demokratą ir tautų laisvo apsisprendimo šalininką.

Rusija sėkmingai atkuria savo įtaką visos buvusios Sovietų Sąjungos ribose. Kaukazas čia jokių būdu ne išimtis. Maskvai pavyko susigrąžinti į Nepriklausomų Valstybių Sandraugos orbitą pietinio Kaukazo šalis, įteisinti ten savo kariuomenės buvimą, o Rusijos gynybos ministro samprotavimai apie strateginę šio regiono reikšmę aiškiai rodo, kad Maskva čia įsitvirtina rimtai ir ilgai.

Gruzijai ir Azerbaidžanui grįžtant į Rusijos glebį, pablogėjo ir Čečėnijos padėtis

1992-1993 m. žlugus patriotinėms Gruzijos ir Azerbaidžano vadovybėms bei prasidėjus šių kraštų nedviprasmiškam grįžimui į Rusijos glebį, Čečėnijos padėtis aiškiai pablogėjo. Būtu keista, jeigu Rusija, įtraukusi į savo įtakos sferą visą Kaukazą, leistų mažytei Čečėnijai išsikvoti bent NVS respublikos statusą. Rusijos Federacijos teritorijos sumažėjimas šiandien, kai vyksta reintegraciniai procesai visoje vadinamosios Eurazijos teritorijoje, būtų pernelyg skaudus smūgis atgjančios imperijos interesams ir ambicijoms. Šito savo vadovams neatleistų ir daugelis eilinių rusų, kurie, Maskvos informacijos priemonių kurtomi, Čečėnijos laisvės siekį talaiko užsietusi nesupratimu ir kaukazietiško banditizmo apraška.

Čečėnijos pasitraukimas iš Federacijos vargu ar įmanomas dar ir todėl, kad Maskvai jau pavyko susidoroti su kitais maistingais regionais tiesiogiai savo administruojamoje teritorijoje. Paskutinę kompetencijos pasidalijimo su centru sutartį pasirašė Baskirija, o jos prezidentas M. Rachimov Čečėnijos sostinės Grozno režimą pavadino „piktybinių auglių sveikame kūne“. Pranešimai, kad minėta sutartis paruošta, pasirodė prieš pat dabartinės antičečėniškos propagandinės atakos pradžią. Matyt, Kremliuje apsispręsta kuo greičiau baigti Federacijos vienybės atkūrimo darbus. Šiandien padėtis yra tokia, kad Federacijos narės gauna tiek suverenitetą, kiek ju duoda centras.

Visoje posovietinėje erdvyje Čečėnija turi tik vieną sau palankią aplinkybę — Rusijos agresijos atveju kaimyninės Šiaurės Kaukazo tautos ją parems, net jeigu jų vyriausybės demonstruos lojalumą Maskvai. Tai būtų, kaip išdrįso pastebėti Ingušijos prezidentas R. Aušev, naujas Kaukazo karas. Jis būtų ilgas, kruvinas ir labai pakenktų bendram pakankamai sklandžios reintegracijos peizažui. Tokio karo grėsmė ir yra šiandien tas siūlis, ant kurio laikosi nepriklausoma Čečėnijos Respublika.

Maskvos tikslams padeda Čečėnijos tarptautinė izoliacija

Maskvos planus lengvina tarptautinė atakliosios Čečėnijos izoliacija. Šios valstybės lig šiol nepripažino nė viena pasaulio šalis.

Truputį keista, kad islamiškos sanklodos valstybės (kai kuriose iš jų čečėnai turi gan įtakingą emigraciją) nepalaiko j kelbiają situaciją pakliuvusio musulmoniško krašto. Matyt, nenoras gadinti santykių su Rusija, kuri musulmoniškame pasaulyje vis dar laikoma potencialiu JAV itakos atsvaru, verčia oficialius islamo šalių sluoksnius susilaikyti nuo paramos Čečėnijai. Gal kenkia ir Čečėnijos prezidento Dž. Duda-jev darbo stilius, mat jam, kaip kariškiui, sunkiau sekasi diplomatinę vingrybę.

Vakarų pasaulis tuo labiau

Prancūzijai trečiadienį švenčiant išvadavimą iš nacių okupacijos, Prancūzijos valdžios pareigūnai dalyvauja ceremonijoje su Therese Leclerc de Hautecloque. Ji yra našlė generolo Philippe Leclerc, kuris 1944 m. rugpjūčio 14 d. įvedė Prancūzijos dalinius į nacių okupuotą Paryžių.

Ignalinos jėgainė veikia didesne jėga

Vilnius, rugpjūčio 15 d. (BNS) — Ignalinos atominės elektrinės galingumas pasiekė 1,050 megavatų apie trečią valandą po pietų rugpjūčio 15 dieną. Tai įgalino Lietuvą ne tik patenkinti jos elektros energijos poreikius, bet šiek tiek jos eksportuoti. Apie tai pranešė valstybinės įmonės „Lietuvos energetikos sistema“ pareigūnas Visvaldas Raudonikis.

Šį savaitę pradėjo veikti abi Ignalinos jėgainės pirmojo reaktoriaus turbinos, kurių kiekvienos maksimali galia yra 750 megavatų. Viena turbina paleista rugpjūčio 10 d., trečią dieną, po to, kai atominė elektrinė visiškai neveikė daugiau nei parą.

Raudonikis informavo, kad

abejingas mažytės Čečėnijos likimui. Kaukazas jau seniai čia laikomas Rusijos itakos sfera, ir vakariečių anksčiau taip mėgtas laisvo tautų apsisprendimo šūkis šiam regionui netaikomas. Tiesa, didelio gaisro įsiliepsnojimas Kaukaze vakariečiams nebūtų malonus, o kai kuriems vietos tautos jau susidomėjusiems biznieriams — ir materialiai nuostolingas, bet dėl šių nepatogumų radikalčiai gadinanti santykius su Rusija paprasčiausiai neapsimoka. Tuo labiau, kad už abejingumą Rusijos „vidaus“ problemoms galima išsiderėti nuolaidesnę Maskvos poziciją Jungtinėse Tautose Bosnijos ar Haicjo klausimais.

Taigi tarptautinė bendrija nelinkusi palengvinti Čečėnijos likimo, kuris priklauso nuo to, kaip klostosi įvykiai posovietinėje erdvyje.

Maskva Čečėnijoje vykdo reintegracijos programą

Tarptautinio abejingumo sąlygomis vykdoma neklusnaus buvusio Federacijos nario susigrąžinimo operacija klasikiniiais, mums gerai pažįstamais metodais. Maskva naudojasi vadinamais, šio regiono šalims tipiškais Čečėnijos sunkumais — giminių klanų tarpusavio vaidais, dideliu nusikalstamumu, ekonominėmis bėdomis (pastarosios, bent iš dalies, irgi

pirmadienio rytą Lietuvos elektros energijos poreikis buvo 1,250 megavatų, o visos jėgainės gamino 1,320 megavatų. Lietuva, kaip ir iki šio, dalį pagamintos energijos eksportavo į užsienį. Elektrėnų šiluminė elektrinė ir Kruonio hidroelektrinė, kurios kompensavo energijos stygių sustojus Ignalinos atominė elektrinė, vėl dirba įprasta galia.

Rugpjūčio 9 d. naktį automatinė atominės elektrinės apsauga sustabdė sugedusį pirmojo reaktoriaus veikusios turbinos generatorių. Laikinais einantis Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininko pareigas Aleksandras Alejevas pasakė, jog generatorius buvo sustabdytas,

Maskvos politikos vaisius).

Kol kas vykdomas totalus propagandinis spaudimas ir demonstruojama parama apsišaukėliškai, akivaizdžiai prorusiškai, netgi Maskvoje apsigyvenusiai opozicijai. Rimto karo grėsmė neleidžia Maskvai vienu ypu perkirsti šį kaukazietiška Gordijaus mazgą. Matyt, bus siekiama išprovokuoti kuo didesnius susirėmimus, sukelti chaosą Čečėnijos viduje, o jau po to masiškai įvesti Rusijos kariuomenę, kuri gal net su Jungtinių Tautų palaiminimu, atstatytų „taiką ir teisėtumą“ šioje respublikoje.

Kartu būtų palaidotos bet kokios mintys apie Čečėnijos buvimą ne Rusijos Federacijoje.

Tačiau Maskvos planus sunkina vadinamosios opozicijos silpnumas ir čečėnų tautos parama prezidentui Dudajev, kuris gal ir nebūdama idealus politinis vadas (bent jau vakarietiškos demokratijos požiūriu), šiandien yra, ko gero, vienintelė asmenybė, galinti organizuoti šalies pasipriešinimą didžiojo kaimyno invazijai ir pakviesti į karą prieš Rusiją kitas Kaukazo tautas.

Čečėnijos klausimas nebus išspręstas lengvai. Jau paskelbta visuotinė mobilizacija Čečėnijoje rodo, kad ši šalis meta narsų iššūkį savo nedekingam likimui ir žada smarkiai sukludyti „deržavos“ restauracijai.

kai jis atsijungė nuo elektros srovės. Pasak pareigūno, tai nesulaukė su reaktoriaus technologija ir laikoma nerimtu gedimu. Pasaulio praktikoje tai pasitaiko gana dažnai, panašių atvejų yra buvę ir Ignalinos atominėje elektrinėje.

Alejevas sakė, kad darbai išvengti tokio gedimo bus atlikti ir antrajame reaktoriuje, kuris dabar remontuojamas. Pirmasis Ignalinos atominės elektrinės reaktorius buvo remontuojamas nuo kovo 26 iki liepos 21 dienos. Antrasis energetinis blokas sustabdytas planiniam remontui liepos 30-ąją.

JAV pagalba buvusioms Sovietų Sąjungos šalims

Vašingtonas, rugpjūčio 11 d. (Elta) — 1995 finansiniais metais buvusios sovietinės respublikos gaus iš Jungtinių Amerikos Valstijų 850 milijonų dolerių reformoms įgyvendinti. Tai numatoma pagalbos užsienio įstatymo projekte, kurį JAV Kongreso Senatas rugpjūčio 10 d. approbo 88 balsais prieš 12. (Tai tas pats, iš kurio jungtinė abiejų Kongreso rūmų komisija vėliau išbraukė senatoriaus McConnell rūpesčių įrašytą apribojimą, draudžiantį Rusijai teikti pagalbą, jei laiku neišves kariuomenės iš Estijos ir Latvijos. — Red.) Prieš savaitę šį dokumentą priėmė Atstovų rūmai.

Dokumente nenurodoma, kokią bendros sumos dalį turi gauti Rusija. Rytų Europos šalims ir Baltijos valstybėms JAV kongresas nusprendė skirti 359 milijonus dolerių.

Iš viso pagalbai užsienio šalims planuojama išleisti 13,7 milijonus dolerių. Didžiausi Amerikos pagalbos gavėjai naujais finansiniais metais kaip ir anksčiau bus Izraelis (3 milijonai dolerių) ir Egiptas (2,1 milijonai dolerių). Šios sumos nesikeičia nuo to laiko, kai jie 1979 metais pasirašė Camp David taikos sutartimus.

Istatyme atšaukiama daugiau kaip 20 metų galiojusi blokada Vietnamui. JAV bankai galės išduoti lengvatinius kreditus amerikiečių verslininkams Vietnamė.

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAXS (312) 585-8284

Rinkimų komisija neleis atidėti referendumo

Vilnius, rugpjūčio 25 d. (Elta)

— Šiandien Seimo rūmuose įvykusioje spaudos konferencijoje Tėvynės Sąjungos (Lietuvos Konservatorių) frakcijos atstovai Gediminas Vagnorius ir Vidmantas Žiemelis informavo apie Referendumo įstatymo pažeidimus. Pasak V. Žiemelio, jis turi surinkęs apie 200 puslapių informacijos, kad referendumui tinkamai nepasiruošta — netikslius rinkėjų sąrašai ir daugelio balsavimo apylinkių ribos, apie 30% rinkėjų dar neįteikti balsavimo pažymėjimai, yra pažeidimų balsuojant paštu, Vyriausioji Rinkimų komisija neteisėtai priėmė sprendimą dėl negaliojančių balsavimo lapelių (biuletenių).

Rugpjūčio 23 d. Tėvynės Sąjunga paršė skundą vyriausiajai Rinkimų Komisijai, o rugpjūčio 24 d. kreipėsi į Aukščiausiąjį Teismą dėl komisijos sprendimo apie negaliojančius biuletenius. Gediminas Vagnorius pasakė, kad Tėvynės Sąjunga taip pat neatmeta galimybės iškelti Vyriausiajai Rinkimų Komisijai ir jos pirmininkui bylą už Referendumo įstatymo pažeidimus.

Be to, nepriklausomai nuo referendumo rezultatų, konserva-

toriai ir toliau reikalaus įgyvendinti teisės saugos nuostatas, nes „to reikalauja padarumas ir Konstitucija“. Tėvynės Sąjunga, pasak Vagnoriaus, šiemet nesieks pirmalaikių Seimo rinkimų ir vyriausybės pakeitimo.

Vyriausioji rinkimų komisija, išnagrinėjusi Tėvynės Sąjungos prašymą nuspręsti, ar visur rugpjūčio 27 dieną galima vykdyti balsavimą dėl referendumui pateiktų įstatymo nuostatų, patvirtino klaidas, sudarant rinkėjų sąrašus. Ji patvirtino, kad į rinkėjų sąrašus nebuvo įtraukta 18,500 Respublikos piliečių ir pasakė priežastį: pasiimdami pasus, jie nenurodė savo gyvenamosios vietos. Vyriausiosios Rinkimų Komisijos duomenimis, apie 53,000 rinkėjų negyveno registracijos vietoje, todėl ir negavo balsavimo pažymėjimų.

Komisijos pirmininkas Zenonas Vaigauskas Tėvynės Sąjungos įgaliojiminiui išsiuntė tokį atsakymą: „Vyriausioji Rinkimų Komisija negali patenkinti Jūsų reikalavimo priimti sprendimą dėl šio skundo... Referendumo datą skiria Lietuvos Respublikos Seimas, Vyriausiajai Rinkimų Komisijai nesuteikti įgaliojimai ją keisti. Trūkumai komisijų darbe negali būti pagrindas keisti referendumo datą“.

JT domisi žmogaus teisėmis Lietuvoje

Vilnius, rugpjūčio 24 d. (Elta) — Iki ateinančių metų vasario 1 d. Lietuva turi parengti pranešimą Jungtinių Tautų Generaliniam sekretoriui apie padėtį pilietinių ir politinių žmogaus teisių apsaugos srityje. Pranešimas bus ruošiamas pagal 1966 metų „Tarptautinių pilietinių teisių paktą, prie kurio Lietuva prisijungė 1990 metais.

Vilniaus universiteto tarptautinės teisės katedros vedėjas Vilnas Vadopalas, vadovaujantis pranešimą ruošiančiai darbo grupei, sakė, kad pranešime atspindės bendra padėtis Lietuvoje apsaugant pilietines ir politines žmogaus teises, taip pat priimti ar panaikinti seni įstatymai, susiję su šiomis teisėmis.

Sojos rupinius pirks skolon

Vilnius, rugpjūčio 23 d. (Elta) — Vyriausybė pritarė Žemės ūkio ministerijos pasiūlymui paimti 5 milijonų dolerių paskolą sojų rupiniams pirkti.

Igaliojimai pasirašyti sutarties papildymą dėl šio kredito su JAV vyriausybe suteikti Lietuvos ambasadoriui Jungtinėse Amerikos Valstijose Alfonsui Eidintui.

Paskola tikimasi gauti su pradine 2% metine palūkanų norma, o vėliau už kerda mokėti 3% palūkanų. Sutarties projekte numatyta daugiau kaip dvi dešimtys įmokų — pirmoji po 7 metų, po paskutinio prekių pristatymo. Toliau bus atsiskaitoma kiekvienais kalendoriniais metais.

Atsakingi Žemės ūkio ministerijos pareigūnai informavo, kad rugpjūčio 23 d. sutartis dar nebuvo pasirašyta, tačiau pagal JAV vyriausybės terminus ji turėtų būti įforminta iki rugsėjo 1 dienos.

Iš Ignalinos plutonių vogti neįmanoma

Vilnius, rugpjūčio 25 d. (Elta) — Pastaruoju metu pasaulio masinės informacijos priemonės daug rašoma apie radioaktyvių medžiagų kontrabandą. Vakaru spauda tarp kitų atominių elektrinių, iš kurių įmanoma išvežti radioaktyvias medžiagas, kartais mini ir Ignalinos Atominę Elektrinę.

Valstybinės Atominės Energetikos Saugos Inspekcijos (VATES) branduolinės saugos ekspertas Michail Demčenko užtikrino, kad plutonio, juo labiau su nauja branduolinio kuro kasete, išvežti iš Ignalinos elektrinės neįmanoma nei techniška, nei teisiškai. Plutonis atskiranda kasetes intensyviai švitiniant neutronais, kitaip tariant, vykstant branduolinių reakcijai. Jokios įrangos plutonijui atskirti, ypač pramoninei šio elemento gamybai, Ignalinos elektrinė neturi. Taigi savaime atkrinta ir bet kokia galimybė vienos kasetės dingimą Ignalinos Atominėje Elektrinėje siesti su „plutonio eksporto į Vokietiją byla“.

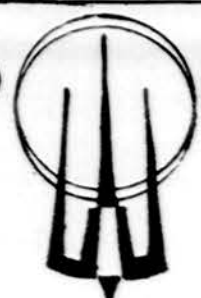
Nors prieš kurį laiką Ignalinos Atominėje Elektrinėje pasigėsta vienos kasetės, tačiau VATESI beveik tikra, kad kasetė yra elektrinės teritorijoje. Kasetė, kainuojanti apie 60,000 dolerių, rinkoje neturi paklausos, nes tinka naudoti tik RBMK tipo reaktoriams, kurie yra Ignalinos Atominėje Elektrinėje.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 26 d.: Zefirinas, Adelinda, Gailutė, Valmantas. Šv. Kazimiero relikvijų perkėlimo šventė. 1920 m. Lietuvos kariuomenės įžengė į Vilnių.

Rugpjūčio 27 d.: Šv. Monika, šv. Augustino motina (gimė 332 metais, mirė 387 m.); Cezarijus, Gaudas, Aušrinė, Eimantas.

SPORTO APŽVALGA

Redaktorė Irena Regienė

XV PASAULINĖS FUTBOLO PIRMENYBĖS (IX)

P. GANVYTAS

(Pabaiga)

Žvaigždės — asmenybės

Nors ir daug ego-centrinė informacija charakterizuotas, brazilas Romario pasirodė esąs puikus žaidėjas, kuris FIFA-os prarastame geriausio žaidėjo apklausinėje laimėjo pirmą vietą su 2,400 taškais. Italui Roberto Baggio su 1,500 t. atiteko antroji vieta, o bulgaras Stoichkov su 450 t. išsivežė 3-ios vietos apvainikavimą. Tarp kitko, brazilas ir bulgaras žaidžia už tą patį FC Barcelona klubą, ir brazilas kolegą bulgarą yra parinkęs savo sūnaus krikštėviu. Jam dabar 28 metai; jis dar 2 metus išporeigos už savo ispanų klubą žaisti, o po to žada pasitraukti iš aktyviosios futbolo arenos. Tačiau bent šiuo metu jis tikrai gerai žaidžia. Už savo klubą garsioje ispanų lygoje jis praėjusio sezono metu pasiekė daugiausiai, t.y., 30 įvarčių, o per šias pirmenybes jo strateginiai pasireiškimai buvo viena iš pagrindinių priežasčių laimėjimo priežasčių.

Prasidėjus varžyboms, buvo daug užuominų apie Romario intensyvią varžybinių nusiteikimą prieš kitą brazilų puolimo žaidėją — Babeto, taipogi žaidžiantį ispanų lygoje už Deportivo klubą, ir užpraisto sezono metu įmušusi 29 įvarčius (tu metų geriausia pasekmė). Tačiau šiu dviejų vyrų žaidimas prieš JAV rinktinę ir tolimesnė susižaidimo harmonija buvo žavūs reiškiniai. Jie abu įmušė 8 iš Brazilijos 11 įvarčių. Per varžbas Romario Babeto adresu išreiškė ne vieną komplimentą. Bendroje spaudos konferencijoje, kurioje tik jie 2 dalyvavo, Romario apibūdino Babeto kaip šeimos žmogų, o jis esąs „gatvės katė“. Romario pagarba jo kolegai buvo lengva juostoje konferencijoje. Jie abu skirtingi — Babeto maždaug 10 centimetrų aukštesnis už Romario, nors abu panašaus svorio. Babeto lankstus elegantiškas žaidimas yra vykęs kontrastas Romario formai, kuris kaip lapė tyko ir puikiausiai išnaudoja potencialias galimybes paversdamas jas įvarčiais.

Laikė varžybų gimė Babeto trečias vaikas, kuriam jis parinko Matthaeus vardą. Nors brazilas su vokiečiu nėra artimi bičiuliai, bet jis žavėjosi šio vokiečio sportininko laikysena bei bibline vardo kilme. Jo treneris Parreira kartą pareiškė, kad jis nežino kito tokio asmens kaip Babeto, kuris savo smūgyje į vartus parodo tokią sintezę išbaigtumo ir jėgos.

Bent šias eilutes rašančiam prie šių žaidėjų norisi prijungti ir Juergen Klinsmann, greitai, spontaniškai, ego-centrinį, bet spalvingai žaidžiantį vokiečių.

FIFA paskelbė ir geriausiu žaidėju rinktinę, paskatintą Master Card firmos, kuri kiekvieno išvardinto žaidėjo labdarystės įstaigai paskyrė po 3000 dol. — Štai jie: vartininkas — belgas M. Preud'homme; gynėjas Jorginho ir Santos iš Brazilijos bei italas Maldini. Saugai: brazilas Dunga, rumunas Hagi, švedas Brolin ir

bulgaras Balakov. Puolime: Romario, R. Baggio ir Stoichkov. Antroje komandoje išvardintas ir amerikietis Alexi Lalas, kuris metams angažutas italų lygos.

Turbūt nedaug kas žino, kad brazilų rinktinės treneris Parreira laisvalaikį reikiąsi kaip menininkas — tapytojas. Jis jau atsisakė Brazilijos rinktinės vadovo pareigų ir ateinančią sezoną vadovaus Valencijos klubui ispanų lygoje. Italų treneris Arrigo Sacchi, kurio metinė alga berods 900,000 dol., yra itin misteriškas strategas. Pasikvietęs 73 kandidatus rinktinėn, jis beveik iki pačios paskutinės minutės nepaskelbė galutinio sąstato. Per pirmas 5 italų rungtynes į varžbas jis išstatė 20 iš 22 savo žaidėjų. Net ir R. Baggio buvo išimtas iš rungtynių prieš norvegus. Žinoma, nemažai nervų jam kainavo geltonos kortelės, priverčiančios keisti taktiką.

Tos kortelės — geltonos ir raudonos

Baigmės turnyrų eigoje pati pirmą kartą raudona kortelė buvo suteikta C. Caszely iš Čilės; tai įvyko laike rungtynių tarp Čilės ir Vak. Vokietijos, kurias pastarieji laimėjo 1:0 ir tuo 1970 m. varžybose pelnė 3-tią vietą. Prasizengimo auksa — tai dabartinis vokiečių treneris B. Vogts. Šiais metais tokių iš aikštės tuoj pašalinančių raudonų kortelių išduota 15 (1990 m. — 16). Gi geltonų kortelių — persėjimui išdalinta 224 (1990 — 164). Gi po antros tokios kortelės žaidėjui tenka praleisti vienas rungtynes; o tokiu buvo nemažai.

Subjektyvūs deimantukai

Brazilų rinktinė ir aikštė išbėgdavo susiėmę rankomis. Išvaizduokime, jog tai padarytų amerikiečių krepšinio ar futbolo garsenybės. O visgi brazilai neblogesni varžybų dalyviai negu mūsų žvaigždės....

Brazilas vartininkas po finalo Los Angeles mieste, važiuodamas taxi, paliko savo dokumentus, medalių ir 60,000 dol. mašinoje. Vairuotojas meksikietis Juan Blanco tuoj susivokė ką jis atrado ir savo radinį gražino brazilui. Už tai gavo 1,000 dol. atpildą bei kitas dovanas.

Saudi Arabijos vadovai per išsita reklaminių puslapi „New York Times“ dienraštį pasigyrė tikroju savo potencialu — ne alyva, bet žmonių pajėgumu, kai jų žaidėjai baigminio turnyro pirmame rate žavėjo futbol mėgėjus visame pasaulyje. Tiesa, kad jų kraštas turtingas, bet gera žinoti, kad jie savo tautiečius palaiko....

O kultūra?

1990 metais, baigminių rungtynių išvakarėse, Romoje pirmą kartą buvo surengtas garsiausių pasaulio tenorų koncertas. Tokio įvykio bent modernioje (t.y. šio šimtmečio) istorijoje nėra buvę. Carreras, Domingo ir Pavarotti žavėjo tūkstančiais minia. Futbolas juos suvedė.

Posėdyje su V Pasaulio Lietuvių Sporto žaidynių organizacinio komiteto pirmininku A. Šlezevičium (ketvirtas iš kair.). Kalba Vyt. Nėnius.

LIETUVOJE TARĖSI PASAULIO LIETUVIŲ SPORTO VADOVAI

Pasaulio lietuvių dainų ir tautinių šokių šventės metu Lietuvoje, Vilniuje, 1994 liepos pirmoje pusėje susirinkę Pasaulio lietuvių sporto organizacijų, Lietuvos sporto vadovybės bei sporto federacijų atstovai, daugelyje konferencijų bei pasitarimų aptarė V-jų PLS žaidynių organizavimo bei kitus sporto gyvenimą liečiančius reikalus. Iš užsienio atvykusiuju tarpe buvo JAV ir Kanados — (SALFAS-gos) Australijos, Didžiosios Britanijos, Lenkijos, Gudijos, Latvijos ir Rusijos atstovai.

V PASAULIO LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNĖS (Posėdžiai ir spaudos konferencija)

Kaip žinoma, V-jų PLSŽ organizaciniam komitetui vadovauja Lietuvos respublikos ministeris pirmininkas Adolfas Šlezevičius su trimis pavaduotojais Vyta Nėniumi, Kūno kultūros ir sporto departamento generaliniu direktoriumi, Artūru Poviliūnu, LTKO pirmininku ir Vytautu Jasulaičiu, Vilniaus miesto burmistrui. Žaidynių dar-

Kiek kartų šio koncerto dalyb buvo transliuojamos dar šiais metais. Ir per šias pirmenybes varžbas, baigmės išvakarėse, vel buvo suorganizuotas panašus koncertas. Dalyviai tie patys, tik vieta — tai anglų miestas Kalifornijoje. Žinoma, atliekanti susilaukė gausių ekonominių laimėjimų, bet jie sutraukė daugiau 56,000 klausytojų, kurių dalis mokojo net po 1,000 dol. už bilietą. O mums visiems liks dar vienas plokštelinis deimantukas. Ir ta prasme pirmenybės buvo teigiamos.

O ateitis?

Už ketverių metų rinktinės vel rinksis baigmės varžyboms. Šį kartą į Prancūziją. Dvi rinktinės jau žinomos — prancūzai ir brazilai tikrai ten dalyvaus, o kiti turės tą teisę išsikvoti atrankinėse varžybose. Spėčiau, kad tokiu rungtynių bus daugiau 500. Koks pasirinkimas. Verta paminėti ir tai, kad sekantį kartą į baigmės varžbas suvažiuos nebe 24 bet 32 rinktinės. Tai FIFA globalinės politikos išdava.

O už aštuonerių metų Japonija tikisi galimybės pas save priimti baigmės varžbas. Jie, be rods, dar niekad nėra dalyvavę tokiame turnyre, tai bent šiuo būdu kvalifikuosis, jei už Japoniją FIFA vadovybė pasisakys. Tai būtų pirmos varžybos naujame šimtmečiuje — 2002 metais. Mes gi viliamės ir linkime, kad ir Lietuvos rinktinė nusišypsotų laimė tiek vienoje tiek antroje varžybose teisėtai ir sekmingai dalyvaui.

bo grupei vadovauja Kūno kultūros ir sporto departamento vyr. darbuotojas, buvęs žymus krepšinio žaidėjas ir treneris Rimas Girsks.

Liepos 4 d. prasidėjo patys svarbiausi pasitarimai. Dalyvaujant Lietuvos sporto federacijų pirmininkams bei jų pavaduotojams ir lietuvių užsienio atstovams, posėdžiui pirmininkaujant Kūno kultūros ir sporto departamento prie vyriausybės generaliniam direktoriui Vytaui Nėniumi, kuris yra ir V-jų PLSŽ organizacinio komiteto pirmininko pavaduotojas, buvo aptarta V-jų PLS žaidynių programa. Pranešta, kad V-jų Pasaulio lietuvių sporto žaidynių atidarymas įvyks 1995 liepos 30 Vilniuje, o po savaitės, rugpjūčio 5 d., žaidynės bus iškilmingai baigtos Kaune. Tikimasi, kad dalyvaus arti 1000 užsienio ir apie 2500 Lietuvos sportininkų. Svečiai bus apgyvendinti Vilniaus studentų miestelyje. Žaidynės bus vykdomos Vilniuje, išskyrus ledą ritulį (Elektrėnai), aviacijos sportą (Kaunas), kalnų slidinėjimą (Kanada). I jas nutarta nebekviešti sportininkų profesionalų. Žaidynių metu numatoma kultūrinė programa, taip pat ekskursijos po Lietuvą. Žaidynėse dalyvaui norą yra pareiškusi 25 Lietuvos sporto šakų federacijos. Buvo sutarta iki rudens galutinai apsispręsti ir padaryti tikslus pranešimus, pagal kuriuos bus žinoma, kiek sporto šakų įsijungs į žaidynes.

Ta pačią dieną kitame posėdyje, kuriam pirmininkavo Lietuvos respublikos ministeris pirmininkas, V-jų PLSŽ organizacinio komiteto pirmininkas Adolfas Šlezevičius, buvo svarstoma idomumo ir kiek ryškumo atskleidęs paskutinis šios dienos susitikimas buvo su Lietuvoje spaudai rengiamo leidinio „Lietuvos sporto istorija“ vyriausiuju redaktoriumi istoriku Henriku Šadžiumi. Šį SALFAS-gos atstovų susitikimą organizavo Kūno kultūros ir sporto departamento gen. direktorius V. Nėnius. Tai buvo puiki progą „akis į akį“ pasikalbėti ir pareikšti savo nuomonę. Kaip žinome, šiai knygai skirta išsivijios sportinį gyvenimą yra aprašęs vilnietis žurnalistas

POSĖDIS DEL „LIETUVOS SPORTO ISTORIJS“

Idomumo ir kiek ryškumo atskleidęs paskutinis šios dienos susitikimas buvo su Lietuvoje spaudai rengiamo leidinio „Lietuvos sporto istorija“ vyriausiuju redaktoriumi istoriku Henriku Šadžiumi. Šį SALFAS-gos atstovų susitikimą organizavo Kūno kultūros ir sporto departamento gen. direktorius V. Nėnius. Tai buvo puiki progą „akis į akį“ pasikalbėti ir pareikšti savo nuomonę. Kaip žinome, šiai knygai skirta išsivijios sportinį gyvenimą yra aprašęs vilnietis žurnalistas

Futbolas Čikagoje

PRASIDEDA NAUJAS FUTBOLO PIRMENYBIŲ SEZONAS

L.F.K. „Lituanica — Liths“ šį sekmadienį pradeda naują pirmenybių sezoną „Metropolitan Soccer“ lygoje. Šį kartą lietuviai rungtyniaus I-jė divizijoje, nes užėmė paskutinę — 10-ją vietą, jie turėjo atsisveikinti su „Major“ divizija, kurioje prieš dvejus metus sugebėjo net čempionais tapti (pirmą kartą per daugiau negu 40 metų).

I-jė divizijoje yra 12 komandų, padalintų į dvi grupes: raudona ir mėlyna sekcija. „Lituanica“ žais pas raudonuosius kartu su „Fortuna“, „Ligthinging“, „Trevious“, „Vikings“ ir „Wings“. Su šiomis komandomis ji turės dvejus rungtynes (po vienas abiejuose ratuose). Mėlynajai sekcijai priklauso „Legovia“ (naujai sudaryta lenkų komanda), „Fichte Rams“, „Lions“,

„Real“, „Sparta“ ir „Wauconda Chiefs“. Su šiomis vienuolikėmis per du ratus bus rungtyniaujama po kartą (su vienomis rudens rate, o su likusiomis — pavasario). Daugumas iš šių komandų ilgesni ar trumpesni laiką yra žaidę „major“ divizijoje, tad jų pajėgumas yra gana geras ir lengvų pergalių nebus galima laukti.

Pirmose rungtynėse — rugpjūčio 28 d., 3 val. p.p., Lemonto lietuvių centre mūsiškiai kovos prieš labai stiprią „Vikings“ vienuolikę. Po to rungtynes — rugpjūčio 11 d. vyks toje pačioje vietoje prieš pirmenybių naująją — „Legoviją“, o rugpjūčio 18 d. bus žaidžiama prieš „Wings“ ju aikštėje. Pirmenybių rudens ratas baigsis spalio 30 d. abiejų sekcijų nugalėtojų susitikimu. E.S.

DRAUGAS

(USPS-161-000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$90.00. Foreign countries \$100.00. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumerasas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesči, atžymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
JAV	\$90.00	\$50.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$100.00	\$55.00	\$35.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$50.00	\$35.00	\$25.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$55.00	\$35.00	\$30.00
Užsakant į Lietuvą —			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	
Paprastu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00	\$35.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DALIA E. CEPELE, D.D.S.

DANTŲ GYDYTOJA
7915 W. 171st
Tinley Park, IL 60477
(708) 614-6871
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl su Northwestern-unto diplomu, lietuviams sutarkys dantis už priemamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui (kalbėti angliškai) tel. 708-422-8260

Kab. 312-735-4477;

Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS

CRAWFORD MEDICAL BUILDING

6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą

Pirmd 3 v.p.p. 7 v.v. antrd. 12-30-3 v.p.p.
trečd. uždaroma ketvd. 1-3 v.p.p.
penkt. ir šešt. 9 v.r. 12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago

(312) 778-6969 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR
IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINE CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v.v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS

INKSTŲ, PUSLES IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 312-585-1955
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2606
Valandos pagal susitarimą
Vakara ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmd 2 v.p.p. 7 v.v., antrd. 9 v.v. - 12
ketvd. 12 - 4 v.p.p., penkt. 12 - 6 v.v.

V. Kazakevičius. Pokario metų dalis nebeatitinka tikrovės, ir ji „nusunkta“. Del to jau net prieš kelerius metus buvo pareiktas mūsų nepasitenkinimas. Po ilgesnės pertraukos leidėjai, Kūno kultūros ir sporto departamento pasiūlė mums šią dalį parašyti patiems. Susiorganizavus darbiui, buvome vis dėlto kažkodėl ignoruojami. Mūsų bendradarbiai, netekę kantrybės, išsiskirstė. Šio susitikimo metu, lyg nieko nebūtų buvę, istorikas H. Šadžius kalbėjo, kad jau nesa laiko ilgiau laukti, nes dalis knygos atiduota spaudai ir, jei išsiviai savo

teksto iki rugsėjo nepristatys, jis naudosias V. Kazakevičiaus aprašymą, kuris, jo nuomone, yra geras! Vis dėlto šio susirinkimo dalyviai ir pats istorikas, įsiklausęs į oponentų argumentus, sutiko, kad tai nėra paprastas reikalas. Pagaliau po patirto rimto motyvavimo gen. direktorius Nėnius padarė išvadą: nebus skubinama šios knygos leidyba. Bus laukiama išsivijos paruošto pakaito V. Kazakevičiaus parašyti daliai. Jis sakė: „Jei knyga nepasirodys V PLSŽ, pasirodys vėliau“. Apie šias diskusijas išsamiau rasė „Lietuvos rytas“, „Lietuvos aidas“ ir „Lietuvos sportas“. Taigi mums ir vėl liko tiktaisi organizuoti darbiui. Klausimas, ar pavyks suburti taktininkus? Ir, ar nebūsime vėl traukdomi?

Bus daugiau

Kab. tel. (312) 471-3300

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASUD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (312) 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts., Ill. Ktv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLES IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir
Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydymas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville, IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Sesijos laukiame su viltimi ir baime

Šiuo metu Amerikos lietuviams rūpi rugsėjo 17-18 d. įvyksianti JAV LB Tarybos pirmoji sesija. Kadangi jau nuo praėjusio pavasario susidomėjimas Lietuvių bendruomene gerokai atgijo, dažnai kalbos sukasi ir apie Baltimorėje būsiantį Tarybos suvažiavimą.

Kaip ne kartą pastebėta, daugelis kažkodėl nedaro skirtumo tarp PLB ir LB Krašto valdybos, nors PLB turėtų apjungti visų kraštų Bendruomenes, o Krašto valdyba – JAV (arba kurį kitą kraštą, kurio gyventojai ją rinko). Maišatis galbūt įvyko dėl to, kad pastaraisiais metais pačios PLB ir JAV LB Krašto valdybos užmiršo savo pagrindinius uždavinius ir pradėjo veikti už savo kompetencijos ribų. Tai todėl Amerikos lietuvių šį kartą didesnę dėmesį kreipia į būsimą suvažiavimą, tikėdamiesi, kad kurių dalykų pakeitimai, paaškinimai ar patvirtinimai.

Atėjo laikas gražiai ant stalo išdėstyti savo pirmumus ir išrikiuoti juos svarbumo eile. Atėjo laikas be jokių išsisukinėjimų pavadinti daiktus tikraisiais vardais, tvirtai pasisakyti, kas už ką stovi, kas ką laiko svarbiausiu veiklos lauku. Lietuviškoji visuomenė nori tai išgirsti dar prieš suvažiavimą, ypač iš asmenų, kurie pretenduoja (gal reikia sakyti – kandidatuoja?) į Krašto valdybos pirmininko pareigas.

Prieš prezidento, gubernatoriaus, mero ar net smulkesnių valdininkų rinkimus kandidatai paprastai paskelbia savo programą: ką jie pasiryžę atlikti per savo kadenciją, kaip tuos darbus žada dirbti-vykdyti, kam teikia pirmenybę. Pagal tą programą balsuotojai ir pasirenka, už ką savo balsą atiduos. Tiesa, už JAV LB Krašto valdybos pirmininką tegali balsuoti nedidelė grupė asmenų, kurie yra daug platesnės lietuvių visuomenės atstovai. Jiems Amerikos lietuvių jau anksčiau patikėjo teisė išrinkti JAV LB Krašto valdybą, tačiau kandidatuojantieji į tą valdybą, o ypač, kaip minėta, pirmininko vietą, privalo jau dabar paskelbti savo programą.

Daugeliui kyla opūs klausimai: kur naujoji JAV LB Krašto valdyba nukreips didžiausią savo veiklos dalį – į Amerikos lietuvių, ar į Lietuvą? Ar bus visos jėgos sukauptos į lituanistinio švietimo rėmimą ir stiprinimą, į lietuviškas organizacijas, meninius vienetus, kultūrines apraiškas, lietuvišką spaudą (jodu būtu žinoti, kiek iš būsimo LB Krašto valdybą kandidatuojančių prenumeruoja ir skaito lietuvišką išėjimo lietuvių spaudą? Kiek dabar valdyboje esančiųjų prenumeruoja ir skaito...)? Kaip bus pagyventa ir sustiprinta LB apygardų ir apylinkių veikla? Kokiais būdais valdyba mėgins įjungti jaunesniasias kartas į LB veiklą?

Klausimų čia šimtai, jų kyla kiekvienam lietuviui, bet laikas išgirsti ir atsakymus.

Galbūt niekuomet tvirta LB Krašto valdyba nebuvo mums taip svarbi, kaip šiandien. Apskritai visi LB organai šiuo metu sėdi gerokai braškėčiuose ratuose, nes visuomenės pasitikėjimas jais sumenkėjęs. Tokia situacija tėra naudinga tiems, kuriuos erzina ir baugina bet koks stiprus užsienio lietuvių organizuotumas. Šiuo metu pagrindinė tokio organizuotumo vadovė galėtų būti LB, jeigu jai vadovaujantys asmenys supras savo ir Lietuvių bendruomenės paskirtį, suprastų pavojaus, kuriame atsirdus užsienio lietuvių, LB visiškai praradus savo patikimumą. Šiandien į JAV LB valdybą turi būti renkami tik tie asmenys, kurie sugeba ir nori dirbti, kurie turi stiprią programą ir suprantą, kad pirmenybę reikia teikti savo krašto lietuviams. Šiandien per didelę prabangą yra „mokytiis dirbant“, nes, tą mokytį baigus, gali nebūti darbu lauko...

Nuoširdžiai raginame LB XIV tarybą pirmojoje savo sesijoje mažiau laiko praleisti bereikalingai gražybių, o visą savo dėmesį sutelkti į gyvybiškai svarbią lietuvių ateitį Jungtinės Amerikos Valstijose. Šią progą praleidę, kitos galime nebesulaukti.

• Panamos kanalas – oficialiai atidarytas 1914 m. rugpjūčio 15 d.

• JAV senatas pripažino Jungtinių Tautų organizaciją 1945 m. liepos 28 d.

Prūsijos šiaurinę dalį okupavusi Rusija lietuviams neleidi melstis Karaliaučiuje (Tvangstėje), rusiškai Kaliningrad. Lietuviai gali melstis prie bažnyčios, kurioje įsikūrusi filharmonija. Šią nuotrauką iš Karaliaučiaus kunigas Anupras Gauronskas atsiuntė Algirdui Gustaitiui į Los Angeles, Kalifornijon, kuris persiuntė „Draugo“ redakcijai.

Dabar Tilžėje lietuvių stoties Kristaus Prisikėlimo bažnyčia. Statybai labai trūksta pinigų. Norintieji talkinti prūsų žemėje gyvenantiems lietuviams pasistatyti pirmą bažnyčią, malonėkite aukas siųsti kunigui Anuprui Gauronskui adresu: Celiulioznaja 8-1, Kaliningrad 236017, Russia. Labai laukiami lietuvių turistai iš Amerikos ir kitų kraštų, kad galėtų asmeniškai susipažinti su tragiška lietuvių buitimi Prūsų žemėje. Būtu naudinga, jei lietuviškos kelionių įstaigos organizuotų ekskursijas į Karaliaučį ir kitas Prūsijos žemes. Vokiečiai ir lenkai tokias ekskursijas dažnai vykdo.

MOLOTOVO-RIBBENTROPO PAKTO METINĖS REFERENDUMO IŠVAKARĖSE

EGIDIJUS KLUMBYŠ

Lietuva, rugpjūčio 15-21 d.

Šiandien gedulas. 55-osios Molotovo-Ribbentropo pakto metinės. Tik prieš šešerius metus mes patys nustebinom Lietuvą, susirinkę į daugiatūkstantinį mitingą Vingio parke. Nuo tada Lietuvos tautinio išsivadavimo judėjimo tikslas tapo aiškus – nepriklausomos Lietuvos valstybės atkūrimas. Ir žmonės buvo pasiryžę kentėti dėl to. Niekados neužmiršiu ir 50-jų Molotovo-Ribbentropo pakto metinių. Nebus jau tokių akimirkų mano gyvenime. Visa Lietuva važiuo į Baltijos kelią. Tai buvo Sąjūdžio klestėjimo viršūnė. Mes nustebinom, pritrenkėm pasaulį, nes buvom vieninga, laisvės siekianti tauta, ir tą pasakėm savaip visam pasauliui. Visi stovėjom Baltijos kelyje, ne vienas užmiršęs praeitį, bet visi galvodami apie ateitį. Ir tremtinys, ir komunistas stovėjo vienoje gretose, ir niekas nieko nevarė iš tos gretos. Iš vienos pusės rankomis buvau susikabinęs su

Lietuvos komunistų partijos nariu, žymiu Lietuvos Sąjūdžio veikėju, vėliau tapusiu ir vienu iš nepriklausomos Lietuvos valstybės vadų, iš kitos – su kitu sąjūdiečiu, vėliau tapusiu Lietuvos Krikščionių-demokratų partijos vadu bei vienu iš nepriklausomos Lietuvos valstybės atkūrimas. Ir žmonės buvo pasiryžę kentėti dėl to. Niekados neužmiršiu ir 50-jų Molotovo-Ribbentropo pakto metinių. Nebus jau tokių akimirkų mano gyvenime. Visa Lietuva važiuo į Baltijos kelią. Tai buvo Sąjūdžio klestėjimo viršūnė. Mes nustebinom, pritrenkėm pasaulį, nes buvom vieninga, laisvės siekianti tauta, ir tą pasakėm savaip visam pasauliui. Visi stovėjom Baltijos kelyje, ne vienas užmiršęs praeitį, bet visi galvodami apie ateitį. Ir tremtinys, ir komunistas stovėjo vienoje gretose, ir niekas nieko nevarė iš tos gretos. Iš vienos pusės rankomis buvau susikabinęs su

ka, V. Povilonį ir tremtinį B. Nedzinskię bei A. Ambrazavičių. O jų kaltintojais buvo sovietiniai teisininkai, partiniai sekretoriai, net LTSR generalinis prokuroras, taip greit virstę ugningais patriotais.

Šią savaitę įvyks ir taip konservatorių sąjungos geidžiamas referendumas. Prabėgusią savaitę ir referenduminę kampaniją išjungė ir sunkioji artilerija – į dvikovą stėjo buvęs ir dabartinis premjeras. Pasišėm patirties iš praėjusios teledvikovos, konkurentai šį sykį pasikvietė sekundantus. Apie diskusijos turinį ir jos rezultatus neverta kalbėti, nes dauguma žmonių diskusiją vertino pagal savo politinius įsitikinimus. Viena galima drąsiai tvirtinti – LDDP komanda buvo pasiruošusi kur kas geriau, nei praeitį diskusijai. Pagaliau prisiminti ir buvusiojo premjero nuopelnai „privatizacijai“. Vien ko vertas faktas, jog pagal G. Vagnoriaus paruoštą įstatymus ir jo vadovaujamą vyriausybę nutarimus „Vilniaus“ viešbutis pačiam mūsų sostinės centre buvo privatizuotas už trijų gerų butų kainą. O G. Vagnoriaus įkarštis iš karto atvėso, kai buvo paskelbta viešai, jog G. Vagnoriaus vyriausybės laikais pigiai privatizuotame „Lietuvos“ viešbutyje

akcijų turi paties buvusio premjero giminės. Tautos priešai teigia, kad ir pats konservatorių sąjungos valdybos pirmininkas turi „Lietuvos“ viešbučio akcijų (o tai jau nėra blogai!) Tad nenuostabu, jog dešinieji labai piktnosiai, kai LDDP vyriausybė atšaukė likusios šio viešbučio dalies superpigų privatizavimą. Tai įrodo, kad „draugų grupės“ egzistuoja ir dešinėje, ir kairėje. Per prabėgusią savaitę pasipildė tiek referendumo priešininkų, tiek referendumo šalininkų gretos. Jau tapo tradicija, kad Lietuvos socialdemokratų savo poziciją išdėsto taip, kad būtų atiduodama duoklė ir vienai, ir kitai pusei, jog bet kokios išeities atveju jie būtų teisūs. Tad jų pozicija galima suformuluoti taip: „pritardami referendumo teiginiams, esame prieš jį“. O Centro sąjunga taip ir nepareikšė savo požiūrio į tokias platių diskusijas sukelusį Konstitucinio įstatymo projektą, nors ir sąjungai vadovauja teisininkas, aktyvus kovotojas už teisėsaugą E. Bičkauskas. Beje, kaip tik šio įstatymo septintojo nuostato „Teisėsaugos stiprinimas“ ir yra pagrindinis trofėjus, dėl kurio vyksta referenduminis mušis.

Kaip ir įprasta, pakankamai aptakiai savo pritarimą referendumui išsakė Krikščionys demokratai, kurie nepasakė tiesiogiai, kaip konservatoriai, jog už visas aštuonias įstatymo nuostatas reikia balsuoti „taip“. Tai irgi savotiškas apsidraudimas, esant tiems ar kitiems referendumo rezultatams.

Be jokių referendumų infliacija Lietuvoje per metus padidėjo beveik 61%. Tai nėra daug, palyginti su jos dydžiais anuosose prieš 2-3 metus. Bet tai labai daug, lyginant su Vakarų pasaulio išsivysčiusiomis valstybėmis. Net keista, kad per praėjusius metus pabrango labiausiai medicininės paslaugos. O medikų padėtis ir toliau lieka viena blogiausių, atlyginimo jie negauna po 2-3 mėn. Tuo būdu pati valstybė skatina „šešėlinių atlyginimų“ sistemą, nes sunku suvokti, kad žmogus galėtų be atlyginimo gyventi 2-3 mėnesius. Nepakankamu finansavimu Lietuvos prezidentui ir premjerui skundėsi ir Lietuvos karininkai, susirinkę į Kauno Karininkų ramovę. Iš tikrųjų pinigų trūksta visiems – ir kariūnams, ir medikams, ir mokytojams, ir kultūros darbuotojams. Lengviausia būtų jų įspausdinti, bet turbūt nedaug kas norėtų, kad litas per pusmetį nuvertėtų 10 kartų, kaip tai

atsitiko su Kazachstanu tenge. Šioje sunkioje situacijoje valstybei būtina nustatyti minimalų savo būtinumą ir jį aiškiai išdėstyti visai tautai. Kad nebūtų tokių dalykų, kurie vyksta kai kuriose Lietuvos gydytojų įstaigose – trūksta pinigų ir medikamentams, ir medikų atlyginimams, yra lovų perteklius, bet toliau vyksta statybos darbai, „kuriamos“ naujos vietos ligoniams. O pinigų biudžetinėms įstaigoms nebus tol, kol nebus realizuojamos lietuviškos prekės.

Lietuvos saugumo sistemos tragedija atspindi toliau besivystančios istorijos apie Tauragės apygardos saugumo viršininką. Spaudoje pasirodė pasakojimai, kaip jis suvedinėjo asmenines sąskaitas, panaudodamas savo tarnybines galiomybes ir padėję nesulaukė jokios viršininkų reakcijos. Dabar šis valstybės tarnautojas išitraukia į istorijas su naminės degtinės gamyba ir prekyba. Nenustebčiau, jei greit būtų pareikšta, jog tokiu būdu buvo vykdoma stambi operacija, o jos detalės yra valstybinė paslaptis.

Palapsniui byra „verslininko“ A. Stašaicio imperija. Jis jau nebedrįsta pasirodyti Lietuvoje, o i savo kreditorius kreipiasi tik iš video juostos. Kaip ir reikėjo tikėtis, kelerius metus tyčiojęs iš sąžiningų Lietuvos žmonių, jis rado prieigą glostyti plačiojoje Rusijoje. Belieka A. Stašaiciui suteikti savo „emigracijai“ politinę potekstę ir juo greit susirūpinus tiek „Amnesty International“, tiek Rusijos komunistai. O Lietuvoje ir sveikuoliai, ir senoliai, ir kiti – uoliai stena nuo A. Stašaicio išdaigų bei apgavysčių. Po truputį atsiskleidžia ir A. Stašaicio turtų kaupimo paslaptys. Nuskriaustasis Palangos sveikatos mokyklos vadovas ir sveikuolių idejinis vadovas D. Kepenis viešai metė kaltinimą, jog A. Stašaicio ryšiai ir protekcijos veda į vyriausybę. Bet vėl, kaip įprastai bendri kaltinimai, jokių pavyzdžių. O gal tokiu būdu lengviausiai pasiaiskinti prieš nuskriaustą tautos dalį ir pateisinti save. A. Stašaitis žiliai teigia, kad jo situacija pablogėjo, nes pablogėjo šalys verslui Lietuvoje. Manysčiau, kad A. Stašaicio pavyzdys ir įrodo, jog šalys verslui Lietuvoje darosi analogiškos kaip normaliose pasaulio valstybėse. Baigiasi suprikėjęs pardavinėtojų laikas, žmonės gavę greit ir daug pinigų iš tokio verslo, nebemoka dirbti normaliomis sąlygomis. Paprasčiausiai – jiems trūksta kantybės, padarumo ir saiko!

APIE GINTARĄ NUO SENIAUSIŲ LAIKŲ IKI ŠIŲ DIENŲ

VINCAS KORKUTIS

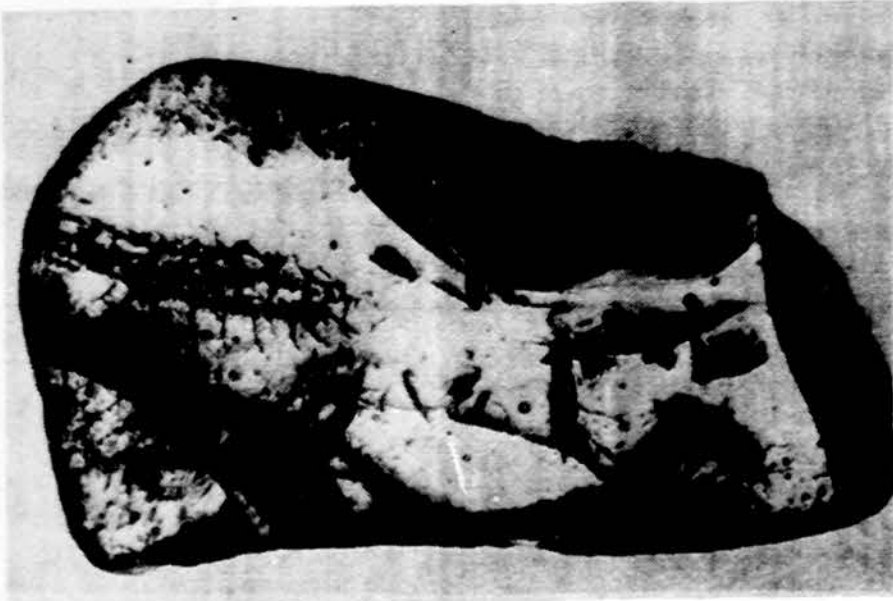
Lietuvoje gintaro dirbinių dirbtuvė egzistavo Palangoje nuo 18 amž. pradžios, nes, Lietuvai patekus į carinės Rusijos priklausomybę, ši dirbtuvė buvo vienintelė. Nepriklausomoje Lietuvoje gintaro dirbtuvės įsteigė Kretingoje ir Klaipėdoje, be palangiškės, jau turėjusios ilgametės tradicijas. Tačiau didesnės paklausos užsienyje mūsų dirbiniai neturėjo.

Pokario metais Lietuvos gintaro apdirbimo meistrai, vadovaujami dailininko F. Daukanto, ėmė plačiai taikyti negatyvinį graviravimą, išryškinant natūralias gintaro savybes. Nušlifudamas skaidriąją pusę, meistras atskleidžia gintare jūros peizažą arba vaizdą, primenantį mišką.

Taigi dailininkų pastangos išryškinti natūralias gintaro grožio savybes ir jų atsklei-

dimas išplėtė gintaro gaminių populiarumą ir už respublikos ribų. Norint dar labiau išpopuliarinti gintarą, 1963 m. rugpjūčio 3 d. Kultūros ministerijai paremus buvo atvertos durys Palangos gintaro muziejiaus, kurį kasmet aplanko šimtai tūkstančių poilsiautojų.

Ekspozicijoje „Lietuva ir gintaras“ pateikiama visa istorinė – archeologinė medžiaga, surinkta nuo pačių seniausių laikų iki šiuolaikinių meno dirbinių. Muziejaus pastangos dar plačiau paskleisti žinias apie Lietuvos gintarą per eilę metų buvo suorganizuotos kilnojamosios gintaro dirbinių parodos. Lietuvos gintaras aplankė – Čekoslovakiją, Vengriją, Austriją, Vokietiją ir Prancūziją. Per pastaruosius dešimtmečius išauginta didelė grupė liaudies meistrų Telšių taikomosios dailės mokykloje, kurie savo kūriniais dalyvauja tarp-

Inkluzai Baltijos gintare.

tautinėse parodose ir garsina Lietuvos kraštą. Išleista knygelė 1973 m. P. Gudyno ir J. Pinkaus „Palangos gintaro marių muziejus“, kurioje yra nurodytos Lietuvos gintaro radimvietės.

Nuo prieškarinių laikų žinoma, jog netoli Juodkrantės ir ties Preila yra gintaringos žemės sluoksnis, sudarantis per 7 m storį ir slūgso 12-15 m gylyje. Mokslininkai – geologai mano, jog perspektyvus kasimui gintaringos žemės plotas apima

apie 190 km². Todėl technologikai tinkamai organizavus eksploatacinius darbus galima būtų išvalyti užterštą Kuršių marių dugną ir išgauti taip reikalingą respublikos žmonių gėrui žaliavą. Reikia tikėtis, jog įrengus vandens valymo įrengimus ties Vilniumi ir Kaunu, būsimų darbų etapų bus Kuršių marių dugno išvalymas, nes Baltijos jūra turi būti ne tik taikos, bet ir gražios gamtos bei svaros pavyzdžiu. Šią problemą mums padės spręsti

visi Baltijos jūros kaimynai. Tad reikia gamtosaugine problema dirbti ir tikėtis, kad kaimynai, labai vertinantys ir mylintys Lietuvos gintaro dirbinius, prisidės prie Kuršių marių iškilusių problemų sprendimo.

Nepaprastai platus geografinis gintaro archeologinių radinių išplitimas įrodo, jog aiškių gentys, gyvenusios šalia Baltijos, nuo amžiams amžiams prekiaavo gintaru, kailiais ir medumi su vakarų Europos kraštais ir senaisiais prekybiniais keliais pasiekdavo tolimas Viduržemio jūros valstybes, nes gintaras buvęs vienas brangiausių mineralų, turėjęs didelę paklausą.

Gintaro mylėtojams turbūt pravartu žinoti, kad apie šį mineralą ir jame surandamus užsikonservavusius inkluzus yra ruošiamos knygos – katalogai Vokietijoje, Šveicarijoje ir Amerikoje, tad netrukus knyguose pamatysite moksliškai sugrupuotus ir aprašytus visus pasaulio muziejuose esančius nepakartojamus radinius. Jų mokslinis aprašymas padeda atkurti Žemės vystymosi istorijos puslapius tolimoje praeityje.

Prie jau sumintų knygų apie Lietuvos gintarą, ypač svarbią vietą užima prof. A. Matulionio „Gintaras Lietuvos žemėje“, išleista 1922 m., kaip pirmasis darbas; P. Sivickio „Gintare randamieji organizmai“, 1929 m.; prof. M. Kaveckio „Mūsų Baltijos pajūrio gintaro klausimas“, 1931 m.; J. Puzino,

Karjeras, vartojamas gintarui kasti.

„Naujausių priešistorinių tyrinėjimų duomenys“, 1939 m.; B. Tarvydo, „Senovės gintarinių papuošalų rinkinys“, 1937 m.; o taip pat nemažai straipsnių, paskelbtų M. Alseikaitės-Gimbutienės, P. Kulikausko, L. Nakaitės, R. Sidrio, A. Tautavičiaus, R. Volkaitės-Kulikauskienės ir kt.

Pabaiga

RODOS TAIP NESENIAI

Draugas
4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

LB INFORMACIJOS IR KITI NUTIKIMAI

Šių metų vasarą nemažai išeivijos lietuvių trumpiau ar ilgiau viešėjo Lietuvoje, dalyvavo dainų ir šokių šventėje, jaunimo kongrese, artimų organizacijų ar partijų suvažiavimuose, posėdžiavo vadovybės ir svarstė savus ar net bendrus Lietuvos reikalus, priėmė nutarimus.

Viskas reikalinga, nes per ketverius nepriklausomo gyvenimo metus Lietuvos ir išeivijos lietuvių santykiai ir ryšiai nerodo suartėjimo ženklų. Priežastį yra daug ir jų čia neminėsim, nes lietuviškoji spauda kasdien tais klausimais rašo ir informuoja skaitytojus. Mane nustebino LB Informacija (Alg. Gečio) paskelbtas pranešimas apie „Sudaromą Lietuvos seimo ir lietuvių išeivijos Šiaurės Amerikoje komisiją“ („Dirva“ Nr. 31-1944.VIII.11).

LB Informacijoje primenama, kad Detroite, MI, pavasarij vykusiam JAV ir Kanados LB Kraštų vadovybių pasitarime — „pritarimo sulaukė siūlymas Lietuvos seimo įstatymu formalizuoti Lietuvos ir užsienio lietuvių ryšius... Buvo pasiūlyta už nuolatinės komisijos sukūrimą, kurios paskirtis būtų puseleiti Lietuvoje ir Šiaurės Amerikoje (JAV-se ir Kanadoje) gyvenančių lietuvių bendradarbiavimą, rūpintis pagalba ir parama...“

Toliau informacijoje rašoma, kad Lietuvoje viešėjo JAV LB Krašto valdybos nariai pirm. Vytas Maciūnas, vykd. vicepirm. adv. Regina Narušienė ir visuomeninių reikalų tarybos pirm. Algimantas Gečys, seime susitiko su Lietuvos 9-nių politinių partijų vadais ir gavo jų pritarimą Lietuvos seime praveisti įstatymą. Komisiją sudarytų 9 Lietuvos partijų atstovai ir 8 JAV (5) bei Kanados (3) LB tarybų paskirti atstovai. Seimas skirtų patalpą, ir valstybė iš biudžeto finansuotų jos veiklą.

Toliau nenagrinėjant komisijos numatomos veiklos, tenka sustoti prie šio projekto teisėtumo ir tolimesnio įgyvendinimo. Iš LB informacijos patiriama, kad derybas su Lietuvos partijų vadais vedė amerikiečiai, o kanadiečiai nebuvo — ar tik neminima, bet jiems paskyrė tris vietas. Idomu būtų patirti, kaip galėjo partijų vadai pritarti tokios komisijos sudarymui, kai buvo apeita Pasaulio LB valdyba, jungianti visų kraštų bendruomenes? Juk tai yra lietuvių bendruomenės skal-

dymas, kaip anais 1973 metais, privedęs prie LB skilimo ir RLB įsteigimo. Būdinga, kad anuo metu PLB valdybai pirminkavo tas pats pirm. Bronius Nainys, o Krašto valdybos pirm. buvo Juozas Gaila, dabartinis PLB valdybos igaliotinis Vilniuje. Tada LB aižėjimas prasidėjo apylinkių valdybų rinkimuose, o dabar jau pačioje aukščiausioje vadovybėje.

Artėjant JAV LB naujai išrinktos Krašto tarybos sesijai, kurioje bus renkama nauja Krašto valdyba, sudaromos komisijos ir aptariama ateities veikla, turėtų būti iškeltas ir šios valdybos paskutinis ėjimas. Argi tokiam svarbiam susitarimui nereikalingas tarybos pritarimas? Ar Krašto valdyba neperžengė savo kompetencijos ribų? Tokie Krašto valdybų ėjimai labai silpnina LB veiklą, o PLB valdybą palieka kabančia ore. Ką PLB valdyba gali veikti, kai dvi didžiausios LB-nės pasitraukia iš PLB tarpo? Argi Lietuvos seime neatirs blaičiai galvojančių narių, kurie pergalvoti pasiūlymą ir atmes padarytą susitarimą?

Jau anksčiau buvo pastebėta, kad dabartinis Lietuvos ambasadorius Washington, dr. Alfonsas Eidintas per daug uoliai savo informacijomis stengiasi palenkinti išeiviją Lietuvos vyriausybės tikslams. Net ir jo

atsiliepimai 1944.VII.23 d. „Draugo“ kultūriniam priede, apie „Lietuvos kovų ir kančių istorijos“ I tomą, kurio parengime jis buvo įsivėlęs, pradžioje pagiria PLB pirm. Bronių Nainį, o vėliau paverčia „mėla-giu“, nes tasai netiksliai at-pasakojo apie jo (Eidinto) vaid-menį šioje istorijoje.

Dr. A. Eidintui labai nepatiko „Darbininko“ bendradarbis „A.J.“ atsiliepimai („Darbininkas“) Nr. 26 — 1994.VII.1 d.). Klausia ar šis „A.J.“ straipsnis yra redakcijos, ar tik jos nuomonė. Redakcija patvirtino, kad laikraštyje šiuo atveju nėra dviejų nuomonių. Juk „A.J.“ yra taip pat sovietinio auklėjimo panelė, kaip ir dr. A. Eidintas, tik gal ji nebuvo Kompartijos narė, tai jos galvojimas nėra taip stipriai raudonuojų tvaiku užterštas (Esu dėkingas dr. A.E. už iniciativas „A.J.“ pasirašiusios pavardės atidengimą — Aurelija Janavičiūtė, nes kartais ir man priskiriama tų straipsnių autorystė).

A. Eidintas neišlaiko objektyvumo, vertindamas spaudoje iškeltus klausimus. Palankesnis atsiliepimas liberalų leidžiamuose „Akiračiuose“ iškeliama, kaip labai svarbus argumentas, o užmirštama „Draugo“ dienraštyje paskelbti daug įvairesni pasisakymai. Bet gi tą I tomą neigiamai vertina ir pats A. Eidintas ir pati PLB valdyba, nušalinusi PLB pirm. Bronių Nainį ir paskyrusi vicepirm. dr. Petrą Kisielių, pripažindama padarytus klaidas ir atsiprašydama lietuvių visuomenę.

Pagal A. Eidintą, čia galima būtų padėti tašką, bet iš Vilniaus atėjusieji pareiškimai, iš naujo sujaukė apsimastą padėti.

Kiek apsimusi „Kančių istoriją“, po nepasirašyto naujo pareiškimo, redaguoto Vilniuje („Draugas“, 1994.VII.29 d.), įneša neaiškumų apie tolimesnį „Kančių istorijos“ leidimą ir priežiūrą. Pareiškimo pradžioje išvardinti asmenys, dalyvavę pasitarime: 4 PLB valdybos nariai ir du talkininkai, ir 7 įvairūs sovietiniai istorikai bei politiniai veikėjai, iš viso 13 asmenų. Pareiškime paskelbti trys punktai, kurių pirmame aiškinama apie „Kančių“ istorijos naujos laidos leidimą su atitinkamomis pataisomis, paaiškinimais ir autentiškais tremtinių liudijimais.

Antras punktas skirtas „Kančių“ istorijos sumanytojo Broniaus Nainio asmens įvertinimui dėl spaudoje iškeltų kaltinimų ir užmetimų. Rašoma „... PLB pirminkas — Bronius Nainys yra pernelyg asmeniškai puolamas, nes šito leidimo trūkumai — tikrai nėra jo kaltė...“, bet nenurodė kaltininkų. Kas nors turėjo būti kaltas, ar ne?

Trečiame pareiškimo punkte rašoma apie sudarymą specialaus koordinacinio priežiūros komiteto, į kurį pakviesti: PLB atstovas, trys išeivijos istorikai ir aštuoni Lietuvos veikėjai bei sovietiniai istorikai. Komiteto pirminkais pakviesti Antanas Staniškis Lietuvoje ir dr. Petras Kisielius užsienyje, o sekretore Birutė Burauskaitė.

Kartojama sena giesmelė, kviečianti „visus Lietuvos patriotus deramai atlikti šį būtiną ir neatidėliotiną darbą“.

Čia galima būtų padėti tašką, palinkėti naujam kolektyvui geresnės sėkmės ir sąžiningesnio darbo, nes kiekvienas istorikas savaip supranta gyvenamą laikotarpį ir pakreipia savo tikslams.

Tenka priminti, kad vieną „Pasaulio lietuvių“ išpuolį prieš „Draugo“ redaktorių („Pasaulio lietuvis“ 1994 m. balandžio mėn.), stengiamasi patogiai užmiršti. Pradeda įsivyravoti paprotys, kad ji kritiškai

parašytą straipsnį nepaaiškina, bet puolamas kritikos autorius, stengiantis jį suniekinti ir tuo pačiu įtaigoti, kad ir kritika yra nieko verta. Šiuo atveju „P. lietuvių“ redaktorių turėtų savo redaguojamame leidinyje atspirašyti ir apgailestauti nepagrįstus išpuolius, kaip tą yra padaręs PLB valdyba dėl „Kančių istorijos“. To nepadarė, išeivijos lietuvių tarpan įmestas nesantaikos kamuolys toliau riedės ir žlugdys mūsų kultūrinę veiklą. Jau ir dabar yra padaryta išeivių tarpe gili kultūrinės veiklos žaizda, kurią reikia skubiai gydyti, visiems jungiantis į bendrą darbą.

Antanas Juodvalkis

LAIŠKAI

SVEIKINTINAS REIŠKINYS

Džiaugiamės, kad „Drauge“ vėl pamažu atgyja Lietuvos vyčių skyrius. Ypač buvo smagu skaityti apie jų 81-ji seimą, įvykų Čikagoje. Atrodo, kad vyčiai įsigijo naują korespondentę, Regina Juškaitę, nes jos pavardė jau kelis kartus pastebėta „Drauge“. Vyčių organizacija yra sena ir turi garbingą praeitį. Reikia stengtis, kad tai ir neliktų tik praeitis. Juk ir dabartyje, ir ateityje Lietuvai tebereikia paramos, o užsienyje tebereikia jungti lietuvių, kurie dėl įvairių priežasčių nemoka lietuviškai, bet neat-sisako savo kilmės šaknų, nori priklausyti lietuviškai organizacijai, kur susitinka tokius pat, kaip jie.

Aš nepriklausau vyčiams, bet visuomet džiaugiuosi bet kokių „atgimimų“, todėl linkiu Lietuvos vyčių skyriui „Drauge“ vėl klestėti, kaip senais gerais laikais.

Alina Lankevičienė
Oak Forest, IL

IR NEKLAUSO,
IR NEVYKDO

Prieš kiek laiko „Draugo“ laišku skyrių Vaclovas Momkus užsiminė, kad „Draugo“ 85 metų sukakties proga ji turėtų sveikinti įvairios lietuviškos organizacijos ir institucijos, kurioms tiek metų dienraštis tarnavo, skelbdamas jų renginius, reklamas ir pan. Buvo siūloma, kad kasdien, iki šių sukaktuvinių metų galo, „Draugas“ galėtų išspausdinti sveikinimą (prie kurio, žinoma, būtų pridurta ir auka).

Tai buvo geras pasiūlymas, bet, neatrodo, kad kas išgirdo. Momkus geras dainininkas, gražiabalsis solistas, bet ir jo balsas šį kartą buvo lyg „šaukiantis tyruose“, nes tokių sveikinimų „Drauge“ iki šiol nema-tėme.

Kazys Arlauskas
Lockport, IL

LAIKAS NE TIK SVARSTYTI,
BET IR PADARYTI

Galbūt mūsų žurnalistai, visuomenininkai bei istorikai su-gėbėtų parašyti maždaug 100 psl. kondensuotą leidinį apie Lietuvos tragediją, kurią tauta pakėlė per tris okupacijas. Šis veikalas turėtų pirmiausia būti parašytas lietuviškai. Jaunieji mūsų akademikai, kurie laisvai vartoja anglų, prancūzų, ispanų kalbą, nėra taip išgilingi ar iš-gyvenę tos tragedijos, kad ga-lėtų tokį veikalą parašyti, o ypač dar kondensuota forma.

Kai leidinio tekstą turėsime lietuviškai, jį bus galima išversti ir į švietimo kalbas (kaip buvo padaryta su prof. J. Ereto leidiniu „Užmiršti baltai“ 1975 m.). Prez. B. Clinton pasakytą kalbą Rygoje parodo, kaip šių laikų politikai orientuojasi Bal-tijos tautų klausimais...

Nesitiekime ir nereikalau-kime iš sveikintųjų suprasti mūsų reikalų, jei mes jįms

nepristatome kondensuoto lei-dinuko jų pačių kalba. Tad rei-kia tikėtis, kad gal atsiras kokia patriotinė organizacija ar fon-das, kuris paskirtų tam tikrą sumą pinigų-premiją už geriau-siai parašytą tokį veikalą lietuvių kalba.

Informacijos srityje mes tebe-turime didelę spragą. Atėjo laikas ją užpildyti.

Algis Liepinaitis
Chicago, IL

TURĖTŲ ATKREIPTI
DĖMESĮ ALTAS

Atplauksiam JAV karo lai-vui „Hayler“ su draugišku vizitu ir Klaipėdą ir atvežusiam daug dovanų, išplaukiant uosto valdybos tarnautojai Lietuvos vyriausybės vardu pareikalavo 21,000 dol. „nuomos“. Tai tik-rai begediškas elgesys, siekiant pasipelninti iš turtingos vals-tybės, o gali būti ir politinis gestas, norint JAV atstumti nuo Lietuvos ir artėti Maskvos kryp-timi.

I šį įvykį Los Angeles, CA, lietuviai pirmieji stipriai reagavo ir reikalavo tokią kiauulstę greit sutvarkyti. Tai sužinojusi, „Draugo“ vyr. redaktorė D. Bindokienė tuojau vedamajame suuko „Triskart valio losangeliečiams!“ Tą šūkį turėtų išgirsti visos JAV di-džiųjų miestų lietuviškos organizacijos, o ypač ALTAS. Pagal Donato Skučo pasiūlymą, reikėtų surinkti 10,000 dol. ir atsilyginti JAV laivynui už Klaipėdoje išluptą mokestį. Šį darbą turėtų atlikti ALTAS ir paskelbti vajų, nes ALTAS yra

teisinais pagrindais sudaryta lietuvių politinė organizacija. Vėliau saskaitą tikrai reikėtų pasiūsti Lietuvos vyriausybei, kad grąžintų užsienio lietu-viams pinigus.

Iš Lietuvos vyriausybės negir-dėti jokios reakcijos dėl tokio brutalaus elgesio, atlikto Klai-pėdos uosto tarnautojų su „Hay-ler“ laivo igula. Iš visko matyti, kad tai buvo padaryta su vy-riausybės palaiminimu...

Augustinas Paškonis
Downers Grove, IL

IR J. KULIUKUI — TRISKART
VALIO!

Savo „triskart valio“ — panaudojant D. Bindokienės šūkį, skiriu „Nebuvo lemta žūti“ autoriui ir „Draugui“ už gerą pasirinkimą jo atminimus spausdinti mūsų dienraštyje. Juozas Kuliukas paprastai, bet labai vaizdžiai ir išsamiai at-skleidžia tūkstančių mūsų jau-nų tautiečių karių dalią II pa-saulinio karo metu. Daugumas jų, priverstinai tarnaudami sve-timųjų užmacioms, kentėjo utė-lių, blusų, blakių, bado bei šalčio antpuolių, jau nekalbant apie puolimus iš ne savo pasi-rinktų žmogiškųjų priešų. O kiek jų ir per ankstyvą mirtį su-tiko...

Jaun. puskarininkio J. Kuliu-ko atsiminimai man palieka gilesnį įspūdį, negu kai kurių pulkininkų ir net generolų, nes Kuliuko išgyvenimais gali da-lintis daug daugiau, panašų likimą patyrusių tautiečių.

Jonas Šarka
Omaha, NE

A.†A.

KAZYS MARCINKUS

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje. Mirė 1994 m. rugpjūčio 24 d., sulaukęs 79 metų. Gimė Lietuvoje, Šeduvoje. Amerikoje išgyveno 44 m. Nuliūdę liko: duktė Rita, sūnus Rimantas, Lietuvoje sesuo Liucija Marcinkevičiūtė.

Velionis buvo vyras a.a. Bronės. Velionis pašarvotas penktadienį, rugpjūčio 26 d. nuo 4 iki 10 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St. Laidotuvės įvyks šeštadienį, rugpjūčio 27 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėtas į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 9:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse. Nuosirdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę duktė, sūnus ir sesuo. Laidotuvių direkt. A. Petkus / Donald M. Petkus. Tel. 312-476-2345 arba 1-800-994-7600.

VIENERIŲ METŲ
MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.

TADAS RAMONAS

Už jo sielą šv. Mišios bus aukojamos rugsėjo 1 d., ketvirtadienį, 8 val. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje.

Nuosirdžiai kviečiu gimines ir draugus dalyvauti šv. Mišiose ir kartu pasi-melsti už mano Brolių.

Konstancija Stasiulienė

Mūsų brangiai tetai

A.†A.

PRANCIŠKAI JAKAITIENEI

mirus, dukterims: ALDONAI ir VYTAUTUI ŠAR-KAMS, GENOVAITEI ir VLADUI RAČKAMS, juo-dviejų vaikams EDVARDUI ir JONUI nuosirdžiai užuojautą reiškia ir kartu liūdiva.

Katarina ir Jonas Pečkaičiai

DRAUGAS, penktadienis, 1994 m. rugpjūčio mėn. 26 d. 5

• Britas mokslininkas Jo-seph Priestly 1774 m. rugpjūčio 1 d. sėkmingai pirmą kartą iš oro išskyrė deguonį.

• Pirmasis pasaulinis karas prasidėjo 1914 m. liepos 28 d., kai Austrija-Vengrija paskelbė karą Serbijai.

A.†A.

ADELĖ MALINAUSKIENĖ
BALTRUŠAITYTĖ

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje. Mirė 1994 m. rugpjūčio 24 d., 10:30 val. vakaro, sulaukusi 83 metų.

Gimė Lietuvoje, Kybartuose. Amerikoje išgyveno 45 m. Nuliūdę liko: vyras Antanas, duktė Nijolė Padvoiskienė, zentas Algis, sūnus Egidijus Prapuolenis, marti Stella; anūkai: Rimas su žmona Deborah ir Viktoras su žmona Dawn Padvoiskiai; Kristina ir Andrew Prapuoleniai; svainė Bronė Prapuolienė.

Velionė buvo žmona pirmojo vyro a.a. Viktoro Prapuolenio.

Priklausė Lietuvių Pensininkų draugijai ir Dzūkų draugijai.

Velionė pašarvota penktadienį, rugpjūčio 26 d. nuo 2 iki 9 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, rugpjūčio 27 d. Iš laidojimo namų 10 val. ryto bus atlydėta į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 10:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuosirdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę vyras, duktė, sūnus, anūkai ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus / Donald M. Petkus. Tel. 312-476-2345 arba 1-800-994-7600.

PADĖKA

A.†A.

SOFIJA OŽELIENĖ
TYRULYTĖ
1900-1994

Nuosirdžiausiai dėkojame kun. Antanui Puchenskiui už maldas koplyčioje ir kun. Fabijonui Kireliui už atnašautas gedulingas šv. Mišias, pamokslą, bei maldas kapinėse. Esame dėkingi karstanešiams: Algii Višockiui, Benes Žemaitiui, Biliui Račauskui ir Kazii Oželiui, Jr.

Padėką reiškia dr. P. Kisieliui ir dr. J. Adomavičiui už nuolatinę priežiūrą a.a. Sofijai sergant.

Dėkojame DLK Birutės draugijos narėms už puikias rozes Velionei ir Gr. Musteikienei atsisveikinusiui su a.a. Sofija birutietišku vardu. Taip pat dėkojame H. Bagdonienei, tarusiai žodį Lietuvos Dukterų vardu.

Už atsisveikinimo žodžius taip pat dėkojame šeimos draugui dr. V. Taurui.

Mūsų padėka sol. D. Stankaitytei už raminančias giesmes ir muz. R. Sokui už vargonų muziką šv. Mišių metu.

Sirdingai dėkojame visiems draugams ir pažįstamiems už atsilankymą koplyčioje, kapinėse ir skyrusiems auką šv. Mišioms.

Liekame dėkingi laidotuvių direktoriams Gaidas-Daimid už rūpestingą ir tvarkingą patarnavimą.

Liūdinti šeima.

APLANKYKITE PABALTŲJ
LIETUVA '94

Kreipkitės į mus — suplanuosime jūsų kelionę. Prienamiausias kainos Finnair ir SAS oro linijomis "economy" ir "business" klase Viešbučiai

GO BALTIC

Mūsų naujas leidinys apie Skandinavijos ir Baltijos kraštus — perskaitykite!

1-800-451-9511

UNIONTOURS

Isteigta 1931 m.

245 Fifth Ave., New York, N.Y. 10016

Tel. 212-683-9500

Fax 212-683-9511

DIDŽIOJI MEILĖS SIUNTA LIETUVAI

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Vėjui Liulevičiui University of Pennsylvania, Philadelphia, rugpjūčio 12 d. buvo suteiktas daktaro laipsnis iš istorijos mokslų. Savo daktarinei disertacijai, pavadintai „War Land: Peoples, Lands and National Identity on the Eastern Front in World War I“, medžiagą rinko taip pat Vokietijos ir Lietuvos archyvuose.

Tautinė sąjunga remia „Draugą“ – Vanda Mažeikienė suorganizavo stalą į sukaktyvinių mūsų dienraščio banketą. „Draugo“ renginių komitetas yra dėkingas Tautinės sąjungos nariams.

Jolanta Mockaitienė jau yra suorganizavusi 2,153 dol. Palaimintojo Jurgio Matulaičio Lemonte misijai. Kaip? Ji kiekvieną sekmadienį paruošia kavutę Pasaulio lietuvių centre, o atsilankę žmonės, tarpusavyje pabendraudami ir kavutę gerkšnodami, pyragais užsikandami, ir suaukojo tas labai reikalingas lėšas.

Dr. Augustinas ir Marija Lauciai, gyv. Mt. Olive, IL, gražindami „Draugą“ laimėjimo bilietų šakneles, pridėjo 100 dol. auką. Už dosnumą „Draugas“ nuosirdžiai dėkoja.

Vytukas Kapačinskis ir Gintarė Radvilaitė modeliavo Montessori mokyklėlių madų parodoje. Nuotr. B. Skvirbio

x Lietuvos estrados karalius Stasys Povilaitis vėl koncertuos Amerikoje. Pirmasis jo pasirodymas čia bus Čikagos Jaunimo centro kavinėje **rugsėjo 10 d. 8 v.v.** Iš čia jis tuoj pat išvyks į kitas lietuvių kolonijas. Vietas į šį renginį reikia rezervuoti telefonu (708) 652-6825.

(sk)

x „Lietuvių Balso“ laikraščio gegužinė įvyks **rugsėjo 28 d., sekmadienį 1 val. p.p.** Gminių sodyboje, Lockport, IL, 15904–143 St. Autobusas iš Marquette Parko išvyks 12 val. Skambinti redakcijai: 312-776-3399. Atsiprašome už klaidą rugpjūčio 20 d. laidoje. Turėjo būti: 15904 ne 5904.

(sk)

x TRANSPAK TALPINTUVAI į Lietuvą su siuntiniais siunčiami kas savaitę. Skubiams siuntiniams – air cargo. Pervedami pinigai doleriais. Pasirinkimas maisto siuntinių nuo \$29 iki \$98. **TRANSPAK**, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

(sk)

„Lituanicos“ futbolo klubas naują pirmenybių sezoną pradeda sekmadienį, rugpjūčio 28 d., 3 v.p.p. rungtynėmis prieš stiprią „Vikings“ komandą. Rungtynės vyks Lemonte, aikštėje prie Lietuvių centro. Visi futbolo mėgėjai kviečiami.

„Vilties sodo“ pokylis vyks lauke, Motefiori soduose, rugsėjo 10 d., 5 val. p.p. Lithuanian Mercy Lift pokylio rengėjai maloniai kviečia visuomenę pasigėrėti ypatingais sodais, ežerėliuose plaukiojančiomis gulbėmis, gausybe gėlių, muzika ir vaisėmis, kurios vyks atviroje palapinėje. Pokylio metu vyks ir dovanų paskirstymas. Montefiori sodai yra kiek į šiaurę nuo Cog Hill golfo laukų, Archer Ave. (171 kelias) ir Bell road, Lemont, IL 60439. Laimėjimų bilietų užsakymai bei rezervacijos priimanos tel. (708) 361-2557.

Brighton Parko namų savininkų draugija, Chicago, IL, per Bronę Rusteikienę išgijo kelis bilietus į „Draugo“ banketą.

Lietuvių bendruomenės Lemonto apylinkės gegužinė įvyks rugsėjo 13 d., tuoj po Mišių Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje, PLC. Visi kviečiami.

Šią savaitę Vilnių pasieks Lithuanian Mercy Lift siuntos. Net šešiolika LML talpintuvų buvo išsiųsta rugpjūčio mėn. pradžioje. Talpintuvų persiuntimo išlaidas sumokėjo JAV Krašto apsaugos departamentas. Siuntų vertė – milijonai dolerių.

Talpintuvų turinys įvairus. LML kreipėsi į lietuviškas organizacijas, siūlydama persiųti humanitarinę pagalbą. Atsirado organizacijų, kurios pasiūdojo proga persiųti pagalbą nemokamai. LML džiaugėsi, kad galėjo padėti šioms organizacijoms: Lietuvos Vaikų viltis, „Saulutė“, Lietuvos Našlaičių Globos komitetas, BALFAS Philadelphia, A.P.P.L.E. Julia Bukauskas Foundation, S.O.S. Lithuania, D.A.F.L. ir Lemonito Maironio lit. mokykla. Pusė talpintuvų (aštuonis) pripildė LML nuolatinis rėmėjas brolis Regis iš Salvatorian Mission. Jis paaukojo daugiau kaip 320,000 svarų (per 5,000,000 dolerių vertės) vaistų, kūdikiams pieno, muilo ir kitų med-

Stasė Bajalienė, Los Angeles, CA, atsiųsdama laikraščio prenumeratorus mokėsi, pridėjo 85 dol. auką su šiais žodžiais: „Leiskite pasveikinti „Draugo“ redakciją ir administraciją 85 metų gyvavimo sukakties proga. Linkiu Jums ištermės ir ateityje taip garbingai dirbti šio dienraščio gerovei išvijos gyvenime“. Už sveikinimus ir linkėjimus, o taip pat ir už suaktyvinę auką, reiškia-me nuosirdžiai padėką.

Maironio lituanistinė mokykla, veikianti Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, pradeda mokslo metus šeštadienį, rugsėjo 10 d. Tą dieną nuo 9-10 val. ryto vyks naujų mokinių registracija. Nuo 10 val. ryto iki 12 val. p.p. vyks pamokos, o apatinėje salėje bus pirmas tėvų susirinkimas. Mokykloje veiks darželis, atskiros vaikų ir suaugusių lietuviškai besimokančių klases bei 10 klasių pagal švietimo tarybos programą. Raginame paštus gautus registracijos lapus nedelsiant gražinti. Turint klausimų, kreiptis į mokyklos direktorę, Eglę Novak, tel. (708) 257-5918.

x Kaip galime padėti sergantiems Lietuvoje, pasakos dr. Rimvydas Sidrys, **sekmadienį, rugpjūčio 28 d., PLC** Bočių menėje, 12 val. p.p. (po Mišių). Visus maloniai kviečia „Saulutė“, Lietuvos našlaičių globos būrelis.

(sk)

x Rašyt. Jurgis Jankus atsiuntė „Saulutei“, Lietuvos našlaičių globos būreliui, \$120 sušelpo vargstančius vaikus Baisogalos apylinkėje, Radviliškio rajone. Tai buvo detroitskių bičiulių suaukota dovana Jurgio Jankaus 88-ojo gimtadienio proga. „Saulutė“ sveikina rašytoją Jurgį Jankų ir už prasmingą dovana dėkoja jam ir jo bičiuliams: N. A. Čerekiams, V. Šepetienei, R. J. Pikūnams, A. V. Leliams, M. Jankauskienei, P. Zarankai ir A. Zaprackui. Ačiū! „Saulutė“, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089, TAX ID #36-3003339.

(sk)

x Jei reikalinga įsigyti vairavimo teisės (IL Driver's License) – kreipkitės į Ed. Šumana, tel. 1-708-246-8241.

(sk)

ARAS ROOFING
Arvydas Kiela
Dengiamie ir laisvome
visų rūšių stogus
Tel. 708-257-0746
Skambinti po 6 v.v.

dicininių reikmenų. Šv. Kryžiaus ligoninė taip pat pripildė talpintuvą. Siuntą sudarė lovos, „catheters“, J.V. reikmenys ir skysčiai, vienkartiniai švirkštai, patalynė, tvarščiai, pirštinės ir daugiau. Aukos atėjo iš visos Amerikos: Baxter Healthcare-Earth City, MO (J.V. skysčiai ir reikmenys); St. Mary's Villa Nursing Home-Elmhurst, PA (lovos ir čiužiniai); Design-Able-Boston, MA (vežimėliai, ramentai); F. M. WIEST, U.S.A. – Oradell, NJ (urologijos aparatūra); Meadox Medicals, Inc. – Oakland, NJ (ballon catheters); Lafayette Pharmaceuticals – Lafayette, IN (rentgeno reikmenys) ir Appleton & Lange – Fairfield, CT (naujos medicinos knygos). Aukotojų buvo daug daugiau. LML dėkinga visiems, kurie prisidėjo prie šios didžiosios siuntos. Kiekviena auka labai svarbi ir laukiama.

Paskaičius, jog LML yra išsiuntusi 16 talpintuvų vienu kartu, galima pagalvoti, kad tai labai daug pagalbų. Kam tiek reikia siųsti? Kur tos siuntos eina, ar jos pasieks adresatus? Ar medicininė pagalba yra reikalinga? Kokie jos poreikiai? Medicininės pagalbos reikia ir reikės. Ligoninių finansinė padėtis tragiška. Ligoninės neturi užtenkamai pinigų sumokėti kasdienes saskaitas, pvz., elektrą, šildymą ir remontus. Neturėdamos lėšų mokėti saskaitas, ligoninės negali net svajoti apie vaistų, aparatūros ar patalynės pirkimus. Sergantieji pripratę ligoninėse gauti vaistus ir tyrimus nemokamai. Ligoninės verčiasi iš labdaros siuntų, o jų labai sumažėjo. Šiais metais daugiausia medicininės pagalbos į Lietuvą atsiuntė LML, pvz., tarp sausio ir kovo mėnesių Lietuva gavo 12 talpintuvų, iš jų dvylikos 11 atsiuntė LML, o vieną japonai. O kiek 12 talpintuvų gali padėti visai Lietuvai? Svarbiausia, kad siuntose yra įvairių reikmenų, ne vien vaistų. Labdaros vaistai ir reikmenys ligoninėse dailinami nemokamai. Jeigu ligoninė neturi reikalingų vaistų, yra atvejų, jog gydytojai išrašo receptą, kad pacientas galėtų nusipirkti vaistus vaistinėje. Deja, dauguma Lietuvos žmonių nepajėgūs mokėti tokias brangias kainas.

LML nurodo, kam siuntos skiriamos. Praneša Sveikatos apsaugos ministerijai ir ligoninėm, kurios gaus LML pagalbą. LML nuolat susirašinėja su ligoninėm ir jas aplanko. Šią vasarą šeši LML nariai (Gražina Kasperaitienė, Marytė Utz, Lidija Ringienė, Petras Jokubauskas, Vilgailė ir Jurgis Lendraitis) aplankė per 20 ligoninių. LML lankė ne tik didžiausias ligonines, bet ir visai mažas kaimo ligonines (20-30 lovų): Troškūnų, Svedasų, Kavarsko, Alantos, Švenčionių, Pabradės ir t.t. Lankydami ligoninėse,

Lithuanian Mercy Lift darbuotojai su Vilniaus universiteto Santariškių ligoninės personalu Sveikatos apsaugos ministerijoje š.m. liepos mėn. Sėdi (iš kairės): Marytė Utz, Žydrūnas (sergantis labai komplikota ir reta liga, kuriam vaistus parūpino LML), Vilgailė Lendraitienė, Jurgis Lendraitis, LML pirmininkas, ir dr. O. Grimalauskienė.

pamatė, kokie yra trūkumai, o, grįžę į namus, galime paskirti pagal poreikį us. Trūkumai ligoninėse panašūs. Visur daugiausia reikia šių vaistų: antibiotikų, nuo skausmo, nuo aukšto kraujo spaudimo, širdininkams, astma sergantiems. Pasirūpinti reikmenų, kaip patalynės, rankšluosčių, skalbimui muilo ir puodų trūksta. Kaimo ligoninėse guli daugiausia seneliai; ligoninės panašios iš mūsų senelių prieglaudas. Daug iš jų neturi šeimų, arba šeimos nebegali jų prižiūrėti. Tose ligoninėse trūksta slaugos reikmenų, ypač patalynės ir vystyklų. Reikalingas ir plaukams muilas, ypač nuo utelių.

LML jau daugiau kaip ketverius metus siunčia medicininę pagalbą į Lietuvą. Ligoninės, kurios yra gavusios LML siuntas, visada parašo ir praneša, kada sulaukė paramos. Kiti skundžiasi, kad jie nieko nėra gavę iš LML. Vienai LML neįmanoma padėti 300 Lietuvos ligoninių. LML yra padėjusi apie 100 ligoninių visoje Lietuvoje. Siunčiame pagal poreikius ir stengiamės padėti efektingais kiekiais, kad ligoninėm užtektų reikmenų ilgesniam laikui. Dalį paskutiniųjų 16 talpintuvų gaus šios ligoninės: Skuodo, Mažeikių, Telšių, Plungės Vaikų globos namams, Antakalnio TB, Švenčionių, Moletų, Anykščių, Ariogalos, Kauno Raudonojo Kryžiaus, Kuršėnų, Švėkšnos psichiatrinė, Šiaulių kūdikių namai, Rokiškio, Kupiškio ir daug daugiau.

LML siuntė ir toliau siųs medicininę pagalbą, kol tik finansiniai bus pajėgi. LML ir toliau prašys finansinės paramos iš JAV valdžios, bet mieliai persiųs labdaros siuntas ir kitom organizacijom. Bet LML taip pat turi išlaidų. Nors JAV LB Krašto apsaugos departamentas apmokėjo už 16 talpintuvų persiuntimą, netoli 100,000 dol., LML turėjo sumokėti 15,000 dol. už tarpinystinį transportą, sandėlio naudojimą ir talpintuvų krovimą. LML taip pat vis perka TB vaistus, norime ir toliau padėti tuberkulioze sergantiems vaikams ar kitom ligom sergantiems. LML prašo visų finansinės pagalbos, ypač organizacijų, kurios siuntė

per LML. Rugsėjo 10 d. gražioje Montefiore soduose vyks LML metinis pokylis. Kviečiame kuo daugiau dalyvauti „Vilties sode“. Jūsų dalyvavimas padės LML toliau tęsti reikalingą darbą. Be rėmėjų LML nebūtų galėjusi tiek daug padėti Lietuvos sergantiems.

V.L.

DARBINGAS ALTO POSĖDIS

ALTO Čikagos skyriaus valdybos ir tarybos poatostoginis posėdis įvyko rugpjūčio 12 d. Balzeko L. K. muziejaus patalpose. Posėdį atidarė skyriaus pirmininkė Antanina Repšienė, pasveikindama visus, gana gausiai susirinkusius, palinkėdama toliau gražiai ir sutartinai tęsti ALTO skyriaus veiklą. Taip pat dėkojo visiems, išreiškusiems užuojautą jai, susižeidus ranką. Perskaityta posėdžio darbotvarkė buvo vienbalsiai priimta. ALTO rėmėjai: Steve Rudokas, miręs liepos 5 d., ir savanoris-kūrėjas Feliksas Putrimas, miręs 12 d., buvo pagerbti minutės atsisojimu bei susikaupimu. Skyriaus sekretorius Petras Noreika perskaitė du protokolus: vieną reguliaraus posėdžio ir antrą – specialaus posėdžio, įvykusio birželio 22 d., dėl rengiamų demonstracijų, protestuojant prieš išleistą „Lietuvos kovų ir kančių istorijos“ pirmojo tomo leidinį. Protokolai priimti.

Toliau buvo kalbama apie atgarsius iš Baisiojo birželio minėjimo, kuriame dalyvavo Lietuvos metropolitas Vilniaus arkivyskupas Audrys Bačkis. Paskaitą skaitė inž. Pilypas Narutis, buvęs Stuthofo koncentracijos stovyklos kalnys. Visų manymu, tai buvo pats geriausias trėmimų minėjimas per keletą metų. Atsiliepimai apie demonstracijas buvo labai geri. Ypač buvo pasidžiaugta, kad mūsų parapijos klebonas kun. Jonas Kuzinskas ir kan. Vaclovas Zakarauskas dalyvavo demonstracijose prie kryžiaus. Klebonas pasakė trumpą, bet prasmingą žodį.

Po to svarstyti gegužinės reikalai. ALTO Čikagos skyriaus gegužinė rengiama rugsėjo 5 d., pirmadienį, Darbo dieną, Anio ir Aldonos Grinių

sodyboje, 15904 – 143rd Street, Lockport, IL. Pradžią 12 val. d. Maistą sutiko pagaminti valdybos narės Mary Kinčius, Teresė Vaitkus, Eva Paulauskienė. Taigi atsilankiusieji galės pasivaistinti šviežiu lietuvišku maistu. Ištroškusiems veiks baras, kurį aptarnaus Kazys Rožanskas ir Jeronimas Gaizutis. Visus linksmis lietuviškų plokštelių muzika. Dovanų paskirstymą tvarkys Jūratė Jasiūnienė. Neužmirškite, kad gegužinė pradėdama 12 val. vėliau pakėlimu. Visuomenės patogumui nuo Marquette Parko bažnyčios 11 val. ryto išvažiuos autobusas. Registruotis šiais tel. (312) 434-3713, arba (312) 434-4645. Pirmininkės padėjėjas Juozas Bagdžius. Lietuviškoji visuomenė maloniai kviečiama dalyvauti gegužinėje ir tuo paremti ALTO veiklą.

Ant. Repšienė

IŠVYKA Į BOTANIKOS SODĄ

Vyresniųjų lietuvių centro vadovybė Čikagoje surengė išvyką į Glencoe, ILL. Čikagos Botanikos sodą.

Rugpjūčio 10 d. rinkomės į „Seklyčią“, iš kur autobusus vežė į numatytą vietą. Rytas buvo apsiniaukęs, tikėjomės ir lietaus. Atvykus į sodą, patekome tartum į rojų. Pats gėlių žydėjimas, įvairiausių spalvų, net akys raibsta. Pasidžiaugę, atsikvėpę, sėdome į traukinėlį, kad važiuodami galėtume pamatyti visą augmeniją, ežerėlius ir upeliukus. Kadangi mes čia jau ne pirmą kartą, tad gido beveik neklusdome, o patys viską komentavome. Gluosniai svyrūonėliai šakas į vandenį imerkę, lyg sveikino mus. Toliau įvairiausių rūšių egles ir pušys. Vykdami toliau pamatėme ir japonų salą su savo pastatu, kurio išorė išdekoruota japoniškais medžiais. Kitoj pusėj kelio – Čikagos mokyklų mokinių daržai. Kiekvienas turi savo sklypelį, kuriame per vasarą augina daržoves, sėja, sodina, laisto, ravi. Rudeniui atėjus, nuima derlių ir džiaugiasi savo darbo vaisiais. Taip stebėdami visą aplinką, nepajutome atsidūrę prie pagrindinio pastato. Atrodo, kad praal-kome, tad kavinėje pasirinkę lengvą užkandį, vėl einame į gryną orą prie baltų stalų ir užkandžiaudami dalinamės patirtais išpučiais. Užkandę ir pailsėję, einame apžiūrėti gėlynų. Tarp įvairiausių viso pasaulio gėlių randame ir iš savo gimtųjų namų darželių: rūtų, žemčiūgų ir kt.

Besidžiaugiant, bejuokaujant vadovė E. Sirutienė jau pradėjo mus raginti eiti prie autobuso. Nepastebimai prabėgo kelios valandos. Pavargę, bet su geriausiu nuotaika daugelis dar užsuko į „Seklyčią“ pietų. Esame dėkingi vadovėi E. Sirutienei, kuri įdėjo daug energijos, sumanumo ir rūpestį ruošdama ir vadovaudama tokioms išvykoms.

O. Lukienė

Botanikos sode

**Auka „Draugo“ paramos fondui—
yra lietuviybės laidas ateities kartoms.**

DRAUGAS FOUNDATION
4545 W. 63rd St., Chicago, IL, 60629

Aukos yra nurašomos nuo Federalinių mokesčių.